

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 15 (3030) 2008 APRIL - BALANDIS 15 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • www.tevzib.com • Nr. kaina \$1

Artimo meilės tarnyboje

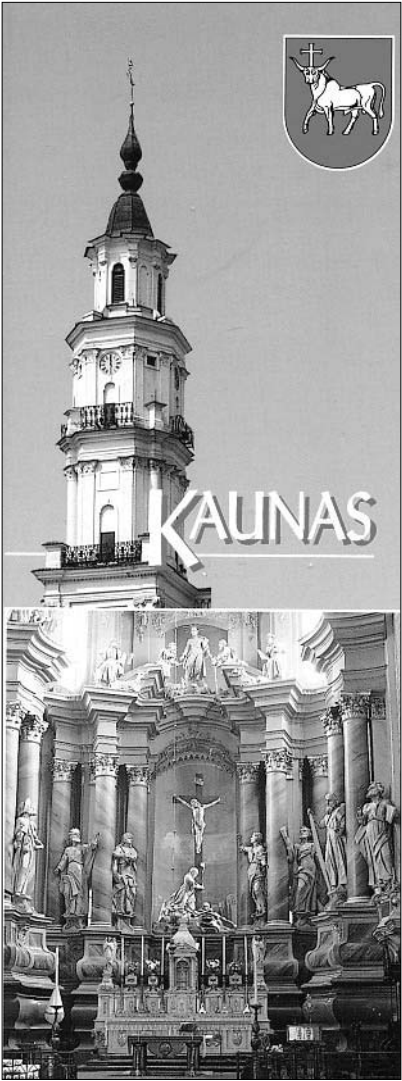
Lietuvių katalikių moterų draugija, įsteigta prieš 100 metų, šiemet, balandžio mėnesį švenčia savo veiklos sukaktį – ir Lietuvoje, ir išeivijoje. Sveikiname šios garbingos draugijos nares, prisimename maldose amžinybėn iškelia-vusias.

PAČIOJE XX šimtmečio pradžioje tautos atgimimas veržėsi įvairiomis idėjinėmis srovėmis, tautinės bei religinės darbuotės užmojais. Prasidėjusiame judėjime organizavosi ir moterys. Gerą pradžią padarė 1907 m. rugsėjo 23 d. Kaune įvykęs pirmasis moterų suvažiavimas, sutraukęs tūkstančius dalyvių. O tai buvo ir paskatinimas steigti Lietuvos katalikių moterų draugiją, kas ir įvyko 1908 m. balandžio 26 d. Pirmąja draugijos pirmininke išrinkta E. Vaitkevičienė. Veikla, pradėjusi plėstis į daugelį gyvenimo sričių, rado stiprų tautos pritarimą ir parapijų paramą. Šitai okupacinei caro administracijai greitai pradėjo nepatikti, ir draugijos veikla 1912 m. vasarą buvo sustabdyta. Kiek pakėitus statutą, bet ne užsibrėžtus tikslus, vėl atgaivinta 1917 m. O jau nepriklausomoj Lietuvoj draugija veikė laisvai. Ji katalikišką visuomenę traukė, jungė ir vienijo. Buvo rengiami jubiliejiniai kongresai su parodomis, koncertais, sporto varžybomis. Plačios apimties veikloje pažymėtini kaimo švietimas, amatų ir ūkio mokyklų steigimas, spauda su 32 knygynais, vaikų lopšeliai, socialinė bei šalpos rūpyba. Sovietų Sąjungai okupavus Lietuvą, draugija uždaryta, turtas likviduotas, žymiosios veikėjos persekiotos, tremtos, kalintos. Draugija išeivijoje atgaivinta 1946 metais. Išeiviškojo gyvenimo sąlygomis draugijos veikla tęsiama ir reiškiasi daugiausia per prie parapijų suorganizuotus skyrius. Aktyvus jaunesnės kartos dalyvavimas tuose skyriuose užtikrina draugijos tęstinumą. O tai teikia vilčių, kad nebus prarasta tradicinė gerų darbų puoselėjimo sritis.

ŠIMTAMETĖS veiklos šventė, kaip ir visos kitos mūsų tautai brangios bei reikšmingos šventės, išreiškiama įvairiais renginiais, gausesniais susirinkimais, maldomis ir padėkomis – tuo bendru džiaugsmu, kad daug gero padaryta, ir žvilgsniais ateitin, kas darytina ir kaip. Trumpame rašinyje neįmanoma surašyti, kas per šimtą veiklos metų buvo nuveikta, kas laimėta, kokių kliūčių būta, kiek darbo, laiko bei lėšų įdėta, kad pradėtas kilnus, savanoriškas darbas būtų ne tik tęsiamas, bet ir stiprinamas, prisiderinantis prie naujų iššūkių ir toliau plečiantis artimo meilės idėją. Galimas dalykas, kad moteriškoji prigimtis labiau ir atviriiau užjaučia į vargą patekusius žmones, nuskriaustuosius vaikus, alkanus, benamius, doroviškai smukusius vargšus, reikalingus rimtos ir nuolatinės pagalbos. Tie įgimti pojūčiai natūraliai sutampa su krikščioniškosiomis artimo meilės puoselėjimo idėjomis. Užtat nesunku suprasti, kodėl moterys taip noriai ir uoliai buriasi po Tiesos ir meilės vėliava. Šitokių grupuočių niekada per daug nebus. Reikia tik stengtis, kad į jas nuolat jungtųsi ir moteriškasis jaunimas, nes juk Lietuvių katalikių moterų draugija nėra vien tik kokių pagyvenusių moterų organizacija. Savo darbais ir tikslais ji prašoka bet kurio amžiaus ribas. Draugijos skyriuose, jeigu jie plėstųsi, galėtų veikti jaunesniųjų sekcijos specialioms uždaviniams atlikti. Tuo būtų pratinamasi veikti ištisai, nepriklausomai nuo amžiaus. Kiekvienos organizacijos, kad ir kilniausios, ateitis be prieaugio abejotina. Tai neturėtume pamiršti. Išeivijos sąlygos ne visur tam palankios, bet laisvoje Lietuvoje galimybės plačios. Tik nereikėtų per daug skaldytis, ieškoti to, kas jau seniai surasta. Šimtmečio veikla nėra kokia nors norma, kurią atlikus, galima skirstytis. Tikėtina, kad organizuotos katalikės moterys tęs pradėtus darbus ir per ateinantį šimtmetį. ČS

Laikinoji Lietuvos sostinė Kaunas, kur 1907 metais įvyko pirmasis lietuvių moterų suvažiavimas

Teisės vaidmuo, išsaugant tautinį tapatumą globalizacijos sąlygomis

Panevėžio vyskupijos kanauninkas kunigas Robertas Pukenis

VI Realus pavojus ar įsivaizdavimas?

Ar ES bus stipri, iš dalies priklausys nuo to, kaip ji sugebės paveikti Rusijos politikų ir ypač visos rusų tautos psichologiją. Ar pakankamai bus ginami interesai valstybių, esančių nepatogioje geopolitinėje situacijoje? Ar ES sieks vienybės ir bus pasiryžusi geriau nukentėti ekonomiškai, bet neišduoti prisiimtų įsipareigojimų?

Per visą nepriklausomos Lietuvos laikotarpį (1990-2007 m.) neišnyksta pagrįsta baimė dėl Rusijos politinio suaktyvėjimo. Štai tik keletas minčių iš tuometinio Seimo Nacionalinio Saugumo ir Gynybos Komiteto pirmininko Algirdo Katkaus kalbos: “Tik labai naivus žmogus gali manyti, jog Rusija nutraukė savo žvalgybinę veiklą Baltijos valstybėse. Rusų žvalgai – vieni geriausiai paruoštų pasaulyje. Maskva, beje, plėš savo slap-tąją veiklą ir ateityje, ypač dabar, kai Vakarai pareiškė, jog Lietuva po kelerių metų gali

tapti NATO nare”. Rusijos šnipinėjimo, bandant gauti politines ir karines JAV paslaptis, mastas pasiekė toki lygį, kokio nebuvo nuo Šaltojo karo pabaigos.

“Kai kurios valstybės” Lietuvoje faktiškai kariauja informacinį karą. Didžiausią nerimą esą kelia tiesioginės finansinės injekcijos iš užsienio į Lietuvos politiką. Visi šie procesai yra “didelis rūpestis” ir pavojus Lietuvos valstybei. Su juo turi kovoti ne tik VSD, bet ir kitos valstybės institucijos, turi susitelkti visa šalies politinė sistema”. Dėl to dažnai valstybės vadovo ar kai kurių parlamentarų veiksmai kelia nerimą ar net sąmyšį, nes nežinia, kam jie tarnauja? Garsus disidentas Antanas Terleckas kreipėsi į tautą dėl neaiškios prezidento pozicijos: “Dabartinio Lietuvos Respublikos Prezidento abejingas požiūris į valstybėje viešpatuojantį politinį, ekonominį ir teisinį chaosą, atvirą valstybės išdavystę buvo iš anksto suplanuotas”.

Ne vienas Baltijos tautų politikas ar intelektualas jaučia (gal tik ne vienodai intensyviai) nerimą dėl grėsmingos situacijos. Pvz., Latvijos Respublikos prezidentė V. Vykė-Freiberga, duodama interviu vienam populiariam Vokietijos dienraščiui, pareiškė, “kad jai kelia didelį nerimą Rusijos nestabilumas. Latvijos vadovė taip pat akcentavo, jog Rusija kelia rimtą pavojų Latvijos nepriklausomybei ir naujos okupacijos galimybė labai reali”.

Dalies Rusijos politikų noras išlaikyti savo įtakoje “artimąjį užsienį” yra reiškiamas garsiai. Būtina pabrėžti tai, jog rusų tautos savimonėje stiprios valstybės idėja vaidina išskirtinį vaidmenį, t.y., nuolat akcentuojama ypatinga rusiška kultūrinė specifika (priešinga Vakarų liberaliajai demokratijai) ir tautos civilizacinė galia. Šis kultūrinis-mesianistinis imperatyvas formuoja suvokimą, jog dabartinis Rusijos galios nuosmukis yra tik laikinas reiškinys, o Rusijos kaip supervalstybės

Nukelta į 2-tą psl.

Šiame numeryje

Šventė Marijos garbei – 2 psl.

“Tylios, gilios vagos arėjas” iškeliavo amžinybėn – 3 psl.

Šiluva ir jos trauka (Tėsinys) – 4 psl.

Kompasas mistiniam gintaro keliui – 8 psl.

Džiaugiasi jauniausia karta – 10,11 psl.

Keliaujame tremtinių keliais... – 13 psl.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3 Canada
Tel. 905 275-4672 • FAX 905 290-9802 • E-mail: tevzib@rogers.com
Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija “Žiburiai”

Redakcija: red. Č. Senkevičius, red. R. Sakalaitė-Jonaitienė, techninė red. V. Tumosienė. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Metinė prenumerata:
\$70 - reguliari (paprastu paštu) • \$120 - reg. (1 klasės paštu)
\$90 - garbės (paprastu paštu) • \$140 - garbės (1 klasės paštu)
Oro paštu į užjūrius - \$170, paprastu paštu - \$90 (Kan. dol.)
JAV: \$90 - reguliari, \$110 - garbės • \$150 - 1 klasės paštu
JAV prenumeratoriai atsiskaito JAV doleriais.

“TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI” (THE LIGHTS OF HOMELAND) LITHUANIAN WEEKLY
Publisher: Lithuanian Canadian R.C. Cultural Society “Žiburiai”, Inc.
Annual subscriptions: *In Canada* - regular (Publications Mail) - \$70, reg. (Lettermail) - \$120; patron (Publ. Mail) - \$90, patron (Lettermail) - \$140.
Overseas - Airmail - \$170, Surface Mail - \$90 (in CDN funds). *USA* - reg. \$90, patron - \$110, Airmail - \$150. US subscriptions are payable in US funds.
Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept. at mailing address above. Printed in Canada. ISSN 0040-4063
We acknowledge the financial assistance of the Government of Canada, through the Publications Assistance Program (PAP), toward our mailing costs.
Agreement No. 40012376.
PAP Registration No. 09408. CPM 1001760.

RELIGINIAME GYVENIME

Piligrimų kelio Jono Pauliaus II atminimui ir kelio objektų pritaikymo turizmui 2007-2013 m. programą patvirtino Lietuvos vyriausybė. Į Jono Pauliaus II piligrimų kelią įtraukti šie Lietuvos sakraliniai objektai: Vilniaus Šv. Stanislovo ir Šv. Vladislavo arkikatedra bazilika, Vilniaus Švč. Mergelės Marijos, Gailestingumo Motinos, vadinamoji Aušros Vartų koplyčia ir Šv. Teresės šventovė, Vilniaus Kryžiaus kelias (Vilniaus Kalvarijos), Trakų Švč. Mergelės Marijos Apsilankymo parapiinė šventovė, Kauno Šv. apaštalų Petro ir Povilo arkikatedra bazilika, Kauno Kristaus Prisikėlimo šventovė, Pažaislio kamaldulių vienuolyno ansamblis, Šiluva (Šiluvos Švč. Mergelės Marijos Gimimo bazilika, Šiluvos Švč. Mergelės Marijos Apsireiškimo koplyčia ir tarp jų esanti teritorija), Kryžių kalnas, Šiaulių Šv. apaštalų Petro ir Povilo katedra, Tytuvėnų šventovės ir vienuolyno ansamblis, Marijampolės Šv. Arkangelo Mykolo bazilika ir palaimintojo Jurgio Matulaičio koplyčia jo tėviškėje Lūginėje, Žemaičių Kalvarijos Švč. Mergelės Marijos apsilankymo bazilika ir Kryžiaus kelio koplyčios, Pivašiūnų Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų šventovė. Visi šie objektai bus pritaikyti piligrimų

ir turizmo reikmėms, kad atvykę galėtų juos lankyti bei rasti reikalingą informaciją ir paslaugas. Rengiamos įvairios informacijos priemonės, pristatančios Jono Pauliaus II piligrimų kelią. Viena iš tokių priemonių – šio kelio ženklas. Valstybinio turizmo departamento prie ūkio ministerijos užsakymu parengti skirtingi šio kelio ženklų eskizai, iš jų bus išrinktas tinkamiausias.

Parengta pagal Bernardinų tinklalapio inf.

Dievo Tarno Jono Pauliaus II beatifikacijos bylos postulatorius kun. Sławomir Oder kovo 31 d. paskelbė oficialų pareiškimą, jog jau įteiktas Šventųjų skelbimo kongregacijai dar negalutinis vadinamojo “positio” variantas, tai yra sistemingai su tvarkytas rinkinys visų dokumentų, liečiančių Jono Pauliaus II asmenybę ir veiklą. Tai maždaug 2,000 puslapių, kuriuos dar turi peržiūrėti kalbos redaktoriai. Galutinį sprendimą dėl “positio” suformavimo priims Šventųjų skelbimo kongregacijos relatorius, dominikonas kun. Daniel Ols, susipažinęs su pateiktu dokumentų rinkiniu. Dar tiksliai nežinoma, kada bus užbaigta ši darbo dalis. Jono Pauliaus II beatifikacijos byla buvo pradėta 2005 m. birželio 28 d., praėjus mažiau kaip trims mėnesiams nuo jo mirties. Tenkindamas daugybės tikinčiųjų prašymą, popiežius Benediktas XVI leido beatifikacijos bylą pradėti nelaukiant šventųjų skelbimo normose numatytų 5 metų nuo kandidato į šventuosius mirties. Romos vyskupijoje vykęs diecezinis beatifikacijos bylos etapas buvo užbaigtas 2007 m. balandžio 2 d., minint Jono Pauliaus II mirties antrąsias metines.

Vatikano radijas

Šventė Marijos garbei

Minint Švč. Mergelės Marijos apsi-reiškimo Šiluvoje 400 metų sukaktį, Stebuklingojo Šiluvos paveikslo (kopijos) kelionė Kanadoje pradėta š.m. balandžio 5 dieną Anapilio parapijoje, Mississaugoje, ON. Iškilme surengė Kanados lietuvių katalikų centras ir Kunigų vienybė, talkinant parapijoms bei organizacijoms. Pradėta 2 v.p.p. iš Kauno atvykusio vysk. Jono Ivanausko paskaita, vėliavomis ir parodėlės rodiniais išpuoštoje, gausiais dalyviais pripildytoje parapijos salėje. Ižanginį žodį tarė Jubiliejaus rengimo k-to pirm. A. Samsonas, perskaitęs ir negalėjusios iškilmėje dalyvauti ambasadorės Kanadai Gintės Damušytės sveikinimą. Svečių vyskupą pristatė V. Bireta. Vyskupas, geras kalbėtojas, savo maždaug pusvalandį trukusiame žodyje aiškino Marijos apsi-reiškimo esmę ir to įvykio prasmę, atliepiančią į kiekvieną tikintįjį, pasidžiaugė Kanados lietuvių iniciatyva paveikslo kelione garbinant Dievo Motiną, suteikiant kiekvienam lietuvių telkiniui pajusti Šiluvos Mergelės Marijos artumą. Kalbėtojui išreiškiant padėką buvo įteikta suvenyrinė dovanėlė, savo meniškumu simboliškai jungianti Kanadą su Šiluva.

Vysk. Jonas Ivanauskas sako pamokslą Lietuvos kankinių šventovėje š.m. balandžio 5 d. vykusiose iškilmingose Mišiose pradedant Stebuklingojo Šiluvos Marijos paveikslo kelione
Ntr. K. Baliūnaitės

Giedant Lilijos Turūtaitės vadovaujamam parapijos chorui, į Lietuvos kankinių šventovę rinkosi tautiečiai iš Toronto, Mississaugos, Hamiltono, Vasagos ir kitų vietovių. Iškilmingos Mišios pradėtos vėliavų ir Stebuklingojo paveikslo įnešimu. Mišias koncelebravo vysk. J. Ivanauskas su prelatais J. Staškevičiumi ir E. Putrimu; su kunigais V. Staškevičiumi, A. Šarka, OFM, A. Simanavičiumi, OFM, ir K. Kaknevičiumi, asistuojant diakonams dr. K.

Ambrozaičiui ir B. Belickui, OFM. Pamoksle vyskupas vėl dėkojo Kanados lietuviams už surengtą šventę Marijos garbei ir kvietė visus atvykti į Šiluvą rugsėjo 13-14 d.d., kai ten vyks iškilmingas jubiliejaus šventimas. Po Mišių vysk. J. Ivanauskas pašventino kelionę pasirošusį paveikslą ir palaimino pamaldų dalyvius.

Šventės programa užbaigta parapijos salėje vykusia kavute, dalyvių pabendravimu. Renginys buvo gerai suorganizuotas – viskam punctualiai atlikti užteko trijų valandų. **Dlv.** (Plačiau kt. nr.)

Teisės vaidmuo...

Atkelta iš 1-mo psl.

restauracija turi prasidėti nuo politinės įtakos atstatymo “artimojo užsienio” valstybėse. Rusija niekada neatsisakė pretenzijų vadovauti pasauliui, o tai reiškia pasirošimą energetiniam, diplomatiniam, o gal ir karštajam konfliktui, kad vėl, bent iš dalies, atstatytų prarastas pozicijas, t.y., valstybes.

Todėl kaip niekada po Sovietų Sąjungos sugriuvimo Maskvoje vyrauja karinė įtampa ir kovinės rikiuotės perginklavimas.

Šiandien Rusija per trumpą laikotarpį jau yra pasiekusi žymių laimėjimų. 2001.VI.06-15 Maskvai pavyko sukurti saugumo, ekonominio ir karinio bendradarbiavimo sistemą, kuri žinoma Šanchajaus Bendradarbiavimo Organizacijos (ŠBO) vardu. Rusija privertė į šią organizaciją sugrįžti Uzbekistaną, kuris anksčiau pretendavo į strateginę partnerystę su JAV. Rusija praktiškai sugriovė GUUAM’ą (Gruzijos, Ukrainos, Uzbekistano, Armėnijos ir Moldovos organizaciją), kuri buvo alternatyva NVS (be Rusijos dalyvavimo). Galiausiai Rusijai buvo pavykę padidinti savo įtaką Ukrainoje ir vos neįtikinti, kad idėja sukurti bendrą ekonominę erdvę yra naudinga. Labai taikliai publicistas L. Kasčiūnas apibendrina: “Pastaraisiais metais suintensyvėjo Rusijos kapitalo (kuris yra

valstybinis arba bent jau valstybės kontroliuojamas) invazija į Vidurio Europos ir posovietinių valstybių strategines ekonomikos šakas (energetiką, telekomunikacijas, transportą ir t.t.) ir jų objektus”. Jeigu skverbiamesi kapitalu, tai siekiama formuoti ir visuomeninę nuomonę. Labiausiai kontroliuojama žiniasklaida, tiek žurnalistikos studijų programos, tiek asmenų parinkimas. Prisiminkime, tarybiniais laikais ne kiekvienas galėjo studijuoti žurnalistiką. Todėl žiniasklaidos atstovai dažniausiai puola tikrus nepriklausomybės lyderius, užmerkdamis akis prieš svarbiausias problemas. Eiliniams skaitytojams sudrumsčiama sąmonė ir jie dažnai nebežino, kuo tikėti.

Šiandien naujos, tokios kaip 1940 m. tiesioginės agresijos nereikėtų tikėtis, nes yra kitų stipriau veikiančių priemonių ir būdų, kad ir sustiprinti ekonominę, o paskui ir politinę įtaką Baltijos šalyse, – tai daroma kuo skubiausiai. Likviduojant patriotiškai nusiteikusius politikus ar tautos ideologus, stiprinant neigiamą žiniasklaidos įtaką ir ypač užsipuolant Katalikų Bažnyčią, pratempiant savus politikus į parlamentus ir vyriausybes, suskaldant Baltijos šalių vienybę. Skatinant emigraciją į Vakarų ekonomikoje greitai susidarys vakumas, kurį reikės užpildyti darbininkais iš Baltarusijos ar Rusijos. Tai-

gi reali galimybė prarasti suverenitetą egzistuoja netgi padidėjusiame pavojuje. Teliaka budėti ir sutelkti jėgas, kad tautos tragedija nebepasikartotų. Tai priklausys ir nuo to, kaip valstybės politikai sugebės paveikti ES elito nuomonę.

Išstojus naujoms valstybėms į NATO ir į Europos sąjungą, sustiprėjo jų saugumas, sienų kontrolė, padidėjo investicijos ir pagyvėjo visų valstybių ekonominė raida. Šalia ekonominio ir karinio potencialo puoselėjimo bei tautų kultūros paveldo, nacionalinio tapatumo išsaugojimas yra tarsi ES sėkmės sąlyga.

Išvados

Neįmanoma globalinių problemų apžvelgti kelių minučių ar puslapių rėmuose. Tačiau nors ir trumpai pateikta analizė leidžia daryti kai kurias išvadas.

ES išaugo į milžinišką erdvę, apglėbiančią beveik visą Europos kontinentą. Baltijos valstybėms nebuvo ir nėra kito kelio, kaip tik ES, kuri sudaryta demokratiniu būdu, siekiant tautų suklestėjimo. Nežiūrint pasitaikančio skirtingo požiūrio užsienio politikoje, valstybių narių vadovai, sprenddami saugumo problemas suartėja, ypač pasikeitus lyderiams (pvz. Prancūzijos, Vokietijos). Vidaus politikoje jau nužengtas didelis reformų, nacionalinės teisės reformavimo kelias, suteikiantis žmonėms ekonominio pagyvėjimo ir net suklestėjimo.

Nukelta į 5-tą psl.

“Tylios, gilios vagos arėjas” iškeliavo amžinybėn

Prof. dr. Vilius Pėteraitis, 1914.X.18–2008.III.05

IEVA ADOMAVIČIENĖ

Nepaprastai taikliai šitaip Vytautas Jonynas, Montrealio universiteto bibliotekos vedėjas, savo laiku apibūdino a.a. prof. dr. Vilių Pėteraitį.

Vilius Pėteraitis gimė 1914 m. spalio 18 d. Vaidaugų kaime, netoli Klaipėdos, dar valdant kaizerinei Vokietijai. Augo tautiškai sąmoningų lietuvių ūkininkų šeimoje. 1935 metais baigė Vytauto Didžiojo gimnaziją Klaipėdoje. Vytauto Didžiojo universitete Kaune studijavo teologiją, vėliau, uždarius evangelikų teologijos fakultetą, germanistiką ir anglistiką; gilino anglų kalbos žinias Southamptono universitete Anglijoje, švedų kalbą Upsaloje; 1941 m. baigė anglistiką Vilniaus universitete, liko asistentu ir nuo 1942 m. buvo Vilniaus Pedagoginio instituto germanistikos skyriaus vedėjas, kol naciai uždarė aukštesnės mokyklos. Artėjant antrajai sovietinei okupacijai jis su šeima pasitraukė į vakarus, apsigyveno Vokietijoje, išeivių stovykloje Augsburgėje. 1949 m. persikėlė į Kanadą, Montrealį.

Dar jaunystėje Vilius Pėteraitis pamėgo organizacinį darbą: gimtinėje buvo sporto draugijos “Žardė” pirmininkas, Kaune VDU studentų korporacijos “Mažoji Lietuva” pirmininkas ligi jos uždarymo. Mažosios Lietuvos problematikai itin atsidėjo išeivijoje, buvo vienas lietuvininkų sąjūdžio svarbiausias veikėjas, Mažosios Lietuvos tarybos narys, rašinėjo į spaudą Mažosios Lietuvos reikalais. Mokytojaudamas lietuvių gimnazijoj Augsburgėje ir kurį laiką vadovaudamas stovyklai rado laiko kruopščiai paruošti ir išleisti du lietuvių/anglų kalbos žodynus. Persikėlęs į Montrealį ir vėl pasinėrė į mažlietuvių problemas; buvo Mažosios Lietuvos bičiulių draugijos steigėjas, Rezistencinio sąjūdžio centro komiteto narys, bendradarbiavo lietuvių enciklopedijoje, Mažosios Lietuvos temomis rašė spaudoje ir anglų kalba. Be to, sugėbėjo įgyvendinti “Dainavos” vasarvietės įsteigimą, “Krivulės” plokštelių gamybą ir kukliai nepastebimai bendradarbiavo lietuvių bendruomenėj.

Stebėtinai Viliaus Pėteraičio svariausias bruožas – jo akademiniai įgūdžiai rinkti, tikrinti ir tvarkyti medžiagą moksliniam darbui. Tuo jis nepastebimai užsiėmė šalia minėtos visuomeninės veiklos. Kruopščiai rinko ir tvarkė medžiagą numatytam moksliniam veikalui, labai reikalingam Mažajai Lietuvai prikelti iš užuomaršties ir užtikrinti jai teisėtą vietą tautų gyvenimo ribose. 1992 m. išėjo jo pirmutinis stambus veikalas *Mažoji Lietuva ir Tvanksta*, kuriame išnagrinėjami krašto vandenų vardai, atskleidžiantys pirmųjų gyventojų išikūrimą. Veikalas mokslinis, sausas, populiarumo nesulaukė. Autoriaus pastangos plačioj bendruomenėj liko nepastebėtos. Darbas iš šalies žiūrint atskalūniškas, nutolęs nuo praktiškos konkrečių lietuviybės uždavinių. Tik Klaipėdos universitetas, kuriam Vilius Pėteraitis daug dėmesio skyrė, 1994 m. įvertino jo akademiškus įgūdžius ir suteikė jam garbės daktaro vardą. 1997 m. V. Pėteraitis išleido antrą stambų veikalą – *Mažosios Lietuvos ir Tvankstos vietovardžiai*, kuris taip pat vertingas tik praeties tyrėjams. 2002 m. V. Pėteraitis pagaliau sulaukė įvertinimo valstybės mastu – kai jam kuklioji iškilmėj Montrealyje buvo įteiktas DLK Gedimino ordinas. Nepakeitė tai jo pasaulėvokos bei laikysenos bendruomenės veikėjų tarpe. Jis ir toliau užsispyrusiai siekė savo pagrindinio tikslo įgyvendinimo – nepalikti užmarštyj Mažosios Lietuvos.

Ypač mane stebino Viliaus Pėteraičio originalių sumanymų gausa, jo ryžtas, atkaklumas ir optimizmas projektų įgyvendinime, sugebėjimas palenkti bičiulius ir prijaučiančius bendram tikslui. Kaip jis ne kartą yra išsirei-

kęs, jie abu kartu su A. Lymantu svajojo apie stambesnę leidinį Mažosios Lietuvos tematika, tik vis nebuvo lėšų. 1985 m. abiejų dėka įsteigiamas Mažosios Lietuvos fondas, kad skatintų lietuvių ir lietuvininkus domėtis ir rūpintis Mažąja Lietuva. Fondo finansiniai reikalai vystėsi sėkmingai. Viliaus Pėteraičio iniciatyva buvo sukurta mokslo veikalų Mažosios Lietuvos tema leidybos programa, kurios dėka jau išleista apie 30 veikalų. Kai tik atsirado galimybė, V. Pėteraitis dažnokai važiuoda-

A.a. Vilius Pėteraitis

vo į Lietuvą užmegzti ryšių su ten dirbančiais Mažosios Lietuvos tyrėjais ir kultūrininkais. Tik pirmas Fondo leidinys, J. Užpurvio *Trys kalbinės studijos*, išleistas Čikagoje dėka V. Pėteraičio didelių pastangų. Ir vėliau, jau Lietuvoj išleisti veikalai, retas kuris išeidavo be V. Pėteraičio įnašo, ar tai galutinėje apdailoje, pratarinės, ar žodynėlio pavidalu. Kai kada vien jo kruopštumo dėka išvysdavo dienos šviesą sunkiai išskaitomas rankraštis (pvz. A. Lymento atsiminimai). Mažosios Lietuvos fondo finansinis pajėgumas augo. V. Pėteraičiui skatinant, Fondas iš savo lėšų ar mecenatų skelbė stambias premijas už Mažosios Lietuvos istorinius tyrimus. Dr. Vydūno premijų laureatais tapo keletas lietuvių mokslininkų. V. Pėteraičio iniciatyva buvo įsteigta kasmetinė L.G. Rėzos premija, skirta Klaipėdos universiteto magistrantams. Šios premijos, pagal V. Pėteraičio išdirbtas gaires, mokomos ligi šiol. Iš savo šeimos santaupų V. Pėteraitis skyrė solidžią vienkartinę premiją Mažosios Lietuvos problematiką tiriančiai profesorei A. Kaukienei.

Nuo 1985 m. Vilius Pėteraitis atsidėjo savo pagrindinio tikslo įgyvendinimui – išleisti svarų leidinį, visapusiškai aptariantį tą nelaimingą Lietuvos kampelį, Mažąją Lietuvą. Ryžtingai įsitraukė į paruošiamuosius darbus, subūrė talkininkų Lietuvoj, paruošė enciklopedijos vardyną ir stropiai rašinėjo straipsnius būsimam leidiniui. Kaip vyriausias enciklopedijos tvarkytojas ištisus metus ligi, kol jėgos leido, peržiūrinėjo visą Vilniuje spausdinamos enciklopedijos korektūrą, idant neprasmuktų kokie netikslumai. Be to, stengėsi palaikyti bendradarbių entuziazmą, skatindamas Fondo valdybą laiks nuo laiko išmokėti honorarus uolesniems darbuotojams.

Mirus jo gyvenimo ilgametei palydovei Ariadni, jos atminimui subūrė šeimos lėšas ir įsteigė Ariadnos fondą Mažosios Lietuvos fondo rėmuose, iš kurio penkerius metus mokamos po \$500 (JAV) kasmetinės premijos dviem šeimos parinktiems nusipelnusiems darbuotojams.

Nukelta į 5-tą psl.

SAVAITĖ LIETUVOJE

Atsistatydino ministerė

Balandžio 7 d. švietimo ir mokslo ministerė Roma Žakaitienė pasitraukė iš pareigų, skelbia ELTA-LGTIC. Ji pastaruoju metu buvo sulaukusi daug kritikos dėl prastos padėties švietimo sistemoje. Ministerės atsistatydinimo reikalavo opozicija ir mokytojų streikus rengusios profesinės sąjungos. Iki šiol R. Žakaitienė ir premjeras Gediminas Kirkilas tokius reikalavimus vadino nepagrįstais, nes vyriausybė esą padariusi viską, kad kiltų pedagogų atlyginimai.

Nuo šių metų pedagogams atlyginimai buvo pakelti 15%. Vyriausybė vėliau patvirtino ilgalaikę pedagoginių darbuotojų darbo užmokesčio didinimo programą, kurioje numatyta, kad per 4 metus pedagogų atlyginimai didės beveik dvigubai, o vidutinis mokytojo atlyginimas 2011 m. išaugs iki 4113 litų “ant popieriaus”. Tačiau profsąjungų tai netenkino, ir kovo pradžioje kai kuriose šalies mokyklose prasidėjo neterminuotas streikas. Po daugiau kaip 2 savaitių, seime sudarius specialią darbo grupę, jis buvo nutrauktas. Vis dėlto galutinio sprendimo, kiek dar didės mokytojų atlyginimai, seimas iki šiol nepriėmė.

Siūlo dar 5%

Vyriausybė nepritarė valdančiųjų siūlymui pedagogų algas nuo gegužės didinti 10%, o nuo rugsėjo – 15%. Už projektą balandžio 8 d. seimo visuotinio posėdžio metu balsavo 71 parlamentarai, prieš – 6, susilaikė 40 seimo narių. Iki balsavimo valdantieji siūlė po 10% kelti mokytojams atlyginimus nuo gegužės ir rugsėjo. Tokiam pasiūlymui pritarė ir vyriausybė. Parlamentarai apskaičiavo, kad tam reikėtų papildomų 147 mln. litų. Projektui nepritariančiai vyriausybė konstatuoja, kad tokiam atlyginimų didinimui šiais metais papildomai reikėtų beveik 190 mln. litų, o 2009 m. – 1.106 bln. litų. Papildomų lėšų valstybės biudžete tam nenumatyta, jų negalima tikėtis ir Privatizavimo fonde. Vyriausybės nariai pabrėžė, kad tokie siūlymai gali išbalansuoti valstybės finansų sistemą, pažeisti kitų iš valstybės biudžeto išlaikomų darbuotojų interesus.

Parlamentarai svarstys ir alternatyvų Darbo partijos frakcijos nario Valentino Bukausko projektą, kuriame siūloma nuo gegužės 15 d. 10% didinti pedagogų darbo užmokestį ir dar tiek pat nuo rugsėjo 1 d., be to, birželį perskirsčius biudžetą, paieškoti pajamų papildomam at-

lyginimų didinimui nuo rugsėjo mėnesio.

Nebus išeivių atstovo

BNS praneša, kad seimūnai balandžio 10 d. atmetė seimo rinkimų įstatymo pataisą, siūlančią įsteigti atskirą vienmandatę apygardą. Joje atstovą į seimą būtų rinkę tik užsienio lietuviai. Pataisą siūlė socialdemokratas Justinas Karosas. Anot siūlymo, vienmandatį apygardų skaičius būtų padidėjęs iki 72, o daugiamandatėje visą Lietuvą apimančioje apygardoje būtų buvę renkami 69 seimo nariai. Šiuo metu pagal proporcinę rinkimų sistemą vienoje visą Lietuvos teritoriją apimančioje daugiamandatėje rinkimų apygardoje į seimą išrenkama 70 atstovų, likę renkami 71-oje vienmandatėje apygardoje – jose balsojama ne už partijų pateiktą sąrašą, bet už konkrečius asmenis. Iš viso seime yra 141 vieta.

“Tvarkos ir teisingumo” frakcijos nario Egidijaus Klumbio teigimu, “...atskiras rinkimų apygardos sudarymas yra visai nelogiškas, nes iškrenta iš visos rinkimų sistemos koncepcijos”. Liberalų sąjūdių Eligijus Masiulis ragino seimo narius eiti su laiku ir suteikti galimybę emigrantams iš Lietuvos dalyvauti valstybės valdyme. Eiliniai seimo rinkimai vyks spalio 12 d.

Remia referendumą

Kovo 20 d. seimas pritarė siūlymui rengti referendumą dėl Ignalinos atominės elektrinės darbo pratęsimo. 46 seimo nariai pritarė referendumą numatančiam nutarimo projektui, todėl netrukus turėtų prasidėti jo svarstymo procedūra. Privalomąjį referendumą dėl jėgainės darbo pratęsimo iki 2015 m. siūloma rengti šį rudenį kartu su seimo rinkimais. Lietuvos piliečiams siūloma pateikti tokį tekstą: “Pritariu, kad Ignalinos atominės elektrinės darbas būtų pratęstas iki 2015 m.”.

Anot projektą seime pristatęs liberalcentristo Vyt. Bogušio, uždarius atominę elektrinę Lietuva atsidurtų nepavydėtinoje padėtyje, kuri lemtų dramatišką elektros kainų šuolį ir padidintų priklausomybę nuo importuotų dujų iš Rusijos, todėl Europos sąjunga (ES) turėtų į tai atsižvelgti.

Už nutarimo projektą po pateikimo balsavo nariai iš visų seimo frakcijų. Prieš buvo tik konservatorė Rasa Juknevičienė. Europos komisija iki šiol laikosi kategoriškos pozicijos, kad Lietuva privalo uždaryti atominę elektrinę 2009 m. pabaigoje.

RASA NORKUTĖ
Tęsinsys iš 14 nr.

Legenda pasakoja, kad atrasti skrynį su šventovės daiktais padėjo aklas ir kurčias senelis. O buvo taip. Buvusios šventovės žemėse piemenėliai ganydavo bandą. Vieną kartą piemenėliai, ganydami bandą, pamatė ant vieno didelio akmens stovinčią palaidais plaukais mergelę. Ant rankų ji laikė vaikėlį ir graudžiai verkė. Pamatę šį vaizdą, vaikai vieną iš savo būrio paprašė nubėgti pas Šiluvos reformatų mokytoją Mikolajų Fierą ir papasakojo apie matytą mergelę su kūdikiu. Mokytojas pasikvietė bakalaurą Saliamoną (Gracijų), ir abu nuėjo prie akmens. Atvykę iš tiesų pamatė tai, ką pasakojo piemenys. Įsidrąsinęs mokytojas Saliamonas priėjo arčiau ir paklausė: “Mergaitė, ko tu verki?” Ji atsakė: “Verkiu dėl to, kad anksčiau šioje vietoje buvo garbinamas mano sūnus, o dabar ariama ir sėjama”. Pasakiusi šiuos žodžius, mergaitė išnyko.

Paėjo žinia, jog atsirado aklas ir kurčias senelis, kuris gali padėti atrasti prieš 80 metų užkastus šventovės daiktus. Atvykęs Žemaičių vyskupijos atstovas patvirtino, jog skrynioje paslėpti ir iš žemės iškasti šventovės daiktai yra tikri. Prasidėjo katalikų šventovės grąžinimo byla, kuri tęsėsi penkiolika metų.

1612 metais, pagal pasakojamą legendą, įvyko stebuklas: ant didelio akmens pasirodė Šventoji Dievo Motina Marija. Toje vietoje, kur stovėjo didokas akmuo ir pasirodė Marija. Siekiant įtvirtinti legendinę tiesą, prieš daugelį metų buvo pastatyta medinė koplyčia, kuri išsilaikė apie penkiasdešimt metų. Šiluvos tikintieji ėmėsi žygių, nesigailint lėšų, vietoj medinės koplyčios pastatyti didelę,

Šiluva ir jos trauka

Šiluvos šventovėje rugsėjo 8-15 d.d. švenčiami bene didžiausi Lietuvoje atlidai – Šilinės Ntr. Šiluvos žinios

įspūdingą mūrinę koplyčią. Žymus skulptorius ir architektas Antanas Vivulskis sukūrė projektą. Statybą pradėjo 1912 metais, pažymint Marijos Apsireiškimo Šiluvoje 300-ąsias metines. Šiluvos šventovės pamatus tada pašventino Jonas Mačiulis-Maironis, kilęs iš Šiluvos valsčiaus.

1924 m. pastatė koplyčią – kvadrato formos, liekną – 45 metrų aukščio pastatą – obeliską. Dailėtyrininkai teigia, kad pastato kompoziciją suprojektavo lietuviškų ir egiptietišκών kryžių talentingas architektas. Koplyčia grakščiu šuoliu tarytum siekia dangų ir daro didelį įspūdį. Koplyčios grindyse pūpo akmuo, ant kurio, kaip pasakoja legenda, pasirodė Marija. Jos basos kojos lietė šaltą akmens stotą. Religiniai jausmai skatina žmones eiti keliais apie šį akmenį, jį bučiuoti ir prašyti Dievo Motiną Mariją palaiminimo.

Šiluvos klebonas kun. V. Grauslys sumanė koplyčią išpuošti. Pasikvietęs dailininkus, sienas nutapė freskomis, kurios vaizduoja Marijos pasirodymą ir kitus Šiluvos šventovės įvykius. Langus vitražais išgrąžino. Šiluva apsilankiusiems maldininkams ir tikintiesiems teikia menišką ir įspūdingą vaizdą: grakščią iš išorės ir viduje švytėtę švytinčią koplyčią. Jau keli šimtmečiai, kai Šiluvos šventovėje yra stebuklingasis Marijos paveikslas. Rugsėjo 8-15 dienomis švenčiami bene didžiausi Lietuvoje atlidai – Šilinės. Žmonės niekada nenustos domėtis stebuklais pagarsėjusia Šiluva, stebuklingu Marijos paveikslu.

Šiluva įdomi ne tik stebuklingu Marijos paveikslu, dviem architektūros paminklais. Istorijos šaltiniai teigia: dabartinė Šiluvos šventovė buvo pradėta statyti 1760 m. Baigė statyti 1775-aisiais. Ar-

chitektas nežinomas. Ją pakonsekravo 1786 metais Žemaičių vyskupas. Ši reto grožio šventovė nedaug atsilieka nuo Vilniaus Švento Petro ir Povilo šventovės. Šventovės vidus – barokinis, išpuoštas gausiomis skulptūromis. Skulptūrų ir puošybos darbams vadovavo Gardino dailininkas M. Podhadskis, dailę studijavęs Italijoje.

Tačiau maldininkus tada į Šiluvą traukė ne vien baroko menas, ne šventovės skulptūros, o stebuklingas Marijos paveikslas. M. Valančius rašė, kad 1629 m. Marijos paveikslas buvo įstatytas Didžiajame senosios šventovės altoriuje. Paveikslo autorius nežinomas. Paveikslo sukūrimo data taip pat nežinoma. Šiluviškę Madoną su Kūdikiu ant rankų nekartą atnaujino. 1957 m. paveikslą atnaujino restauratorė Ona Šmigelskaitė. Dailininkė sakė, kad paveikslas buvo pieštas aliejiniais dažais

ant storos lietuvių kaimo moterėlių austos drobės, kuri prikalta prie pušinės lentos.

Dešinėje Didžiojo altoriaus pusėje yra koplytėlė – nedidelė patalpa, kurioje stovi skrynja. Pasak legendos, Šiluvoje įsigalėjus kalvinams, tikintieji skrynion sudėjo įvairius katalikų religinius reikmenis, dokumentus ir stebuklingąjį Marijos paveikslą. 80 metų šventoji skrynja išgulėjo įkasta žemėje, nesupuvo. Ją atkasė ir šitaip vėl atrado katalikams brangius daiktus.

Negalima pamiršti savotiškai įdomios Šiluvos šventovės varpų istorijos. Vieną jų sukūrė patys šiluviečiai. Peržiūrėję raštus apie Šiluvos katalikų praeitį, nerasime užrašų. Pagal tautosakos variantą ir senų žmonių pasakojimus kažkur prūsųose katalikiška parapija nuliedino didelį varpą ir padovanojo Šiluvos šventovei. Padarę didžiules šlajas, užvertę ant jų didžiulį varpą, vežė į Šiluvą. Važiuojant nuo Lyduvėnų, netoli miestelio, prie pelkės-akivaro šlajos paslydo, varpas nučiuožė nuo rogių, nuriedėjo į pelkę, pramušė ledą ir nuskendo. Ištraukti jo niekas ir niekaip nepajėgė. Šiandien pelkė panaši į varpo formos pelkę ir vadinama Varpo pelke. Lietuviškoje Prūsijos parapijoje gyvenę kalvinai, nuslydinę į pelkę varpą ir nebegalėję jo padovanoti Šiluvos šventovei, varpą užkeikė...

Yra ir kita, jau užrašyta katalikiškose Šiluvos kronikose, istorija. Joje pasakojama, kad kalvinai peršovę koplyčios lentoje nupieštą kryžių. Už baudą kalvinai nuliedino Šiluvos šventovei didžiulį varpą. Vėliau šis varpas buvo įkeltas į naujos, 1775 m. pastatytos šventovės bokštą. Bet... kalvinų pasekėjai, dabar jau vokiečiai, išplėšė nuostabųjį Šiluvos šventovės varpą, nes panoro, kad ir jiems varpas skambėtų garsiai ir gražiai... (Bus daugiau)

Vasario 16-oji globos namuose

Alytaus medicininės reabilitacijos ir sporto centre įsteigtas padalinys – globos skyrius. Jame gyvena per 30 paslaugų gavėjų. Čia pastogę suradę senyvo amžiaus, sun-

kių negalių ištikti, vieniši, neturintys kur gyventi, žmonės. Asmenys, norėdami patekti į globos skyrių, turi kreiptis į poliklinikoje esantį paramos skyrių. Patekę į Globos na-

mus, dažniausiai pasilieka ten visam laikui. Prisitaikymui skiriami 3 mėnesiai. Po to žmogus laisvas apsispręsti.

Nedideliuose, švairiuose kambarėliuose gyvena po vieną ar po du asmenis. Moterys, neužmiršusios mezgimo raštų, laiką leidžia mezgdamos. O štai Kostą Toleikį, meno mylėtoją, dailininką nepavargo lankiusios mūzos. Turtinga, daugiaspalvė paletė džiugina drobėje gimstančiais vaizdais, portretais. Koridoriais bei kitų patalpų sienos puikuojasi jo kūriniais. Nemažas būrelis knygos mylėtojų leidžia laiką su knyga bibliotekoje ar savo kambary.

Džiaugiasi globotiniai sulaukę lankytojų. Laimingi sulaukę Šaltinių pagrindinės mokyklos mokinių. Liūdesio, vienvietės debesis išsisklaido besiklausant lietuviš-

kos dainos, muzikos. Pasveikinti su iškiliausia valstybės švente – Vasario 16-ąja atvyko Alytaus dzūkų kultūros draugės Dzūkų pulkucio dainininkės: Anelė Markevičienė – garsioji Lietuvoje raudotoja, Izabelė Satkauskienė, Razvita Krikščiokaitienė, Rita Stanevičienė, Nijolė Brindzienė, Angelė Steponavičienė. Skambėjo gražios, ramindamos sielą, džiuginamos širdį, dzūkiškos senovės ir partizanų dainos. Ne vienam klausytojui iš akių ritosi krikščioniniai ašarėlių karoliukai. Džiaugėsi globotiniai gavę TS Alytaus m. skyriaus sveikinimus Lietuvos valstybės Nepriklausomybės 90-čio atkūrimo proga.

Pasimelsti, Dievo palaimos paprašyti susirenka į koplytėlę, esančią globos skyriuje. Atsisveikinusius su šiuo gyvenimu dažnai pasiima giminaičiai, artimieji. Būna atvejų, kai savi atsisako palaidoti, būna vienišų, kuriuos laidoja

globos skyrius. Globotinių gyvenimu rūpinasi nuoširdūs darbuotojai: socialinių paslaugų vadovė Laima Bronickienė, socialinė darbuotoja Edita Kvietkauskaitė, jos padėjėja Marytė Bartkuvienė, globa besirūpinanti Remigija Akuockaitė.

Savo darbu šioje įstaigoje pasidalija socialinė darbuotoja E. Kvietkauskaitė. Ji globos skyriuje dirba nuo 2003 m. Studijavo Vilniaus PU soc. pedagogiką. Įsigijo edukologijos bakalaurės laipsnį. Socialinės pedagogikos magistrės laipsnį įsigijo 2007 m. Svajoja ateity dirbti mokykloje. Editos plati, gera širdis su didele meile dalija globotiniams šilumą, atjautą. “Juos labai myliu, jie man kaip maži vaikai”, – sako Edita, – “nežinau kaip galėčiau jų nemylėti, nepaguosti geru žodžiu, šiltu akių žvilgsniu. Jiems reikia meilės”.

Antanina Urmanavičienė

Vasario 16-ąją švenčiant Alytaus medicininės reabilitacijos ir sporto centro Globos skyriuje dainavusios Dzūkų pulkucio “Šilagėlės” dainininkės Ntr. A. Urmanavičienės

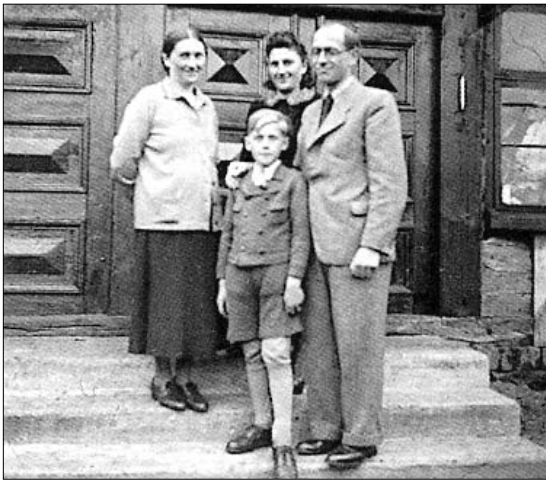
“Tylios, gilios vagos arėjas”...

Atkelta iš 3-čio psl.

Vilius Pėteraitis su džiaugsmu ir dėkin-gumu priėmė pirmuosius tris enciklopedijos tomus; nebuvo lemta sulaukti ketvirtojo. Paskutinis milžiniškas V. Pėteraičio užmojis – paruošti ir išleisti vientomę enciklopediją anglų, vokiečių ir rusų kalbomis, kol kas nepa-judėjęs. V. Pėteraitis tam tikslui į Mažosios Lietuvos fondo išdą pervedė \$10,000 (JAV), apsidžiaugė suradęs darbuotoją, kuris apsiėmė ir jau pradėjo ruošti santraukas vertimams. Pinigai laikomi Fondo atskiroj kasoj. Bend-riems reikalams Viliaus Pėteraičio į ML fondą įnešta suma siekia \$34,302.

Vilius Pėteraitis prisimintinas kaip nepa-prastai skaudžiai išgyvenantis žmogus dėl Mažosios Lietuvos likimo ir dėl to įkūnijęs sa-vo gyvenimo užduotį.

Savo gausią biblioteką ir archyvą jis jau seniai siuntinėjo į Klaipėdos universiteto bib-lioteką, paskutines dėžes išsiuntė duktė, vykdydama tėvo valią. Ir ta medžiaga su laiku bus įpinta į lietuvių tautos “atminties vainiką”, kaip autorius antrojo stambaus veikalo antraš-tiniame lape puikiai nusako: “Lietuvininkų kurti ir vartoti Mažosios Lietuvos vardai te-

Viršuje – V. Pėteraitis su seserimi, broliu ir motina Katrina, apie 1942 m.; apačioje – Vi-liaus Pėteraičio gimtinė Vaidauguose
Ntrs. V. Pėteraičio iš MLE

Teisės vaidmuo...

Atkelta iš 2-ro psl.

Globalizacija šalia teigia-mų poslinkių turi ir neigiamų pasekmių, tačiau jos yra ma-žesnės už pasisakančias prieš ES jungtį. Kas bando kovoti su globalizacija, tas veltui ban-do paveikti vėjo malūną. Ne-reikia keikti ES, reikia ją to-bulinti ir sudvasinti. O svar-biausia, surasti ir pažinti visa, kas vienija žmones ir jungia tautas dvasiškai bei kultūriškai. Šiandieninės Europos ly-deriai, bijantys ES Konstitu-cijoje paminėti krikščioniško paveldo išsaugojimą, pasmer-kia ES iširimui, susvetimėjimui. O tikėjimo vizijoje ES galėtų tapti tautų mozaika.

ES architektai privalo pa-simokyti iš istorijos klaidų, iš-girsti buvusių disidentų šauks-mą, kad niekada neišduotų mažųjų tautų, nes paskui ir patys sumokės didelę kainą. Tad kuo skubiausiai privalo būti pateiktas vieningas veiki-mo planas, tiek bendradar-biaujant su Rusija, tiek su JAV.

JAV negali būti Europai konkurentas ekonomikoje ar skydo dengėjas pavojaus me-tu, bet visada privalo būti traktuojamas kaip ištikimas sąjungininkas ir partneris.

Nežiūrint Rusijos ekspan-sijos ir toliau tebūnie vysto-mas dialogas tarp ES ir rusų tautos įvairiausiomis bendra-vimo formomis, kurios praturtina bendrąjį žmonijos kul-tūros paveldą, švelnina įtampą ir suranda daug sąlyčio taškų.

Tik stipri ES galės iš-skleisti vientisą žemėlapi nuo Skandinavijos iki Viduržemio jūros, neapsiribojant Lietuvos

rytine siena, bet kada nors su-vienijant ir visas krikščioniš-kas slavų tautas. Tam reikia stiprių institutų, kurie pajėgtų atlikti išsamią visų Rusijos poslinkių analizę. Jau šian-dien yra aišku, kad Rusijoje laimi Euro-Azijos judėjimas, kaip atsvara europietiškosms vertybėms. Ir Maskva oficia-liai gerinanti santykius su ES, praktiškai vis labiau nutolsta į Azijos glūdumas. Jau aiški prasidėjusi įtampa tarp vienos globalizacijos formos (ES) ir kitos (ŠBO), kuri jungia Pekino-Minsko ašį. Tai – iššūkis ES būti stipriai, vieningai ir organizuotai.

Šalia jungties iš centro – Briuselio, dar turi sustiprėti regioninis bendradarbiavi-mas, o mums ypač aktuali ir gyvybiškai svarbi yra Estijos, Latvijos ir Lietuvos federacinė linkmė.

Nedidelių valstybių tau-tos išlikimo strategijoje turi būti išvystyti visi teigiami fak-toriai, nuslopinti neigiami, kad būtų apginti valstybiniai interesai, tautos “būti ar ne-būti” dilema išspręsta perga-lingai ne tik diskusijose, bet ir teisinėje bazėje, darančioje įtaką tautos tapatumui, žmo-gaus nacionaliniam identite-tui. Tautinis tapatumas ge-riausiai išsiskleidžia, kai žmo-gus supranta kylančius pavo-jus tautai, kai atgyja jo menta-litetas ir jis ima klausti, kas aš ir kur link einu.

Lietuvos vyriausybė priva-lo numatyti pavojus bei rizikas ES rėmų galimybėse, peržiū-rėti emigracinius įstatymus, kad laiku užkirstų kelią nele-galių asmenų skverbimuisi į Lietuvą. Demokratinės vals-

tybės gyvenime teisės vaid-muo, kaip Romos imperijos laikais, – yra šventas.

Gaila, kad lietuvių tautai išnykimo grėsmė kyla dėl jos demografinės krizės ir iš da-lies dėl nutautėjusio mentali-teto. Jeigu paukščiai yra įra-šomi į Raudonąją knygą, kad neišnyktų, tai tuo labiau vals-tybių politikai privalo vykdyti mažųjų tautų nacionalinio identiteto išsaugojimo politi-ką. Tam labai reikalingos kon-ferencijos, diskusijos, Kultū-ros ministerijos projektų vyk-dymas apie kalbą ir lietuvių identitetą globalizacijos sąly-gomis, lietuvių literatūrą šio identiteto išsaugojimo proce-se, krikščioniškąją kultūrą ir lietuvių tautinį identitetą glo-balizacijos procese.

Vyriausybės ir Bažnyčios pareiga yra budėti, kad nebū-tų varžomos žmogaus teisės. Apie santuoką su kito tikėji-mo asmeniu tegalioja kanoni-nis požiūris, kuris turi galias ir humaniškas tradicijas. Bet ku-rioje demokratinėje valstybėje negali būti įstatymų ar nuo-rodų, nukreiptų prieš tautinės mažumos religiją šeimos kon-tekste. O Lietuva – kryžkelėje Rytų ir Vakarų visada bus įdo-mi, graži ir patraukli kitoms tautoms, jei puoselės tradici-jas ir vertybes, kurias pavel-dėjo iš karaliaus Mindaugo ir Vytauto Didžiojo laikų. Anot š. Maceinos, “istorinė praeitis yra tik tada, kai ji buvoja kaip praėjusi, vadinasi, kai ji yra praeitis ir dabartis kartu. Pra-eitis įtaigauja dabartį ir šia sa-vo įtaiga yra dabartinė”. Lie-tuva, atlikusi istorinę misiją viduramžiais, privalo atsibusti ir sukurti gražią ateitį.

(Kalba netaisyta – nepa-keista. RED.)

KANADOS ĮVYKIAI

Prekybos balansas

Praėjusiais metais Ka-nados eksportas siekė 465 bln. dol., importas – 415 bln. dol. Prekybos balansas – 49.5 bln. – mažiausias nuo 1999 m. Didžiausi prekių mainai vyksta su kaimynine JAV ir D. Britanija. Trečioje vietoje atsidūrė Kinija, ap-lenkusi lig šiol buvusią akty-vią prekybos partnerę Japo-niją. Kanada parduoda žalia-vas pramonei – nikelio rūdą, medieną, organinės chemi-jos gaminius, žemės ūkio produktus. Iš Kinijos į mūsų valstybę įsivežami modernūs, tikslūs elektroniniai prietai-sai, buitinio naudojimo pre-kės, iš Meksikos – teleryšio įranga ir autodalys.

Kanados kariai pasiliks Afganistane, kaip ir numatė parlamentas, iki 2011 m. Iš Bukarešte vykusio NATO pasitarimo grįžęs ministeris pirmininkas S. Harper pati-kino, kad NATO valstybės atsiliepė į Kanados prašymą ir yra pasiruošusios įvykdyti sąlygas, kad misija būtų tę-siama. Prancūzijos presiden-tas N. Sarkozy pažadėjo at-siųsti batalioną, JAV numa-čiusi padidinti jau esančių Afganistane karių skaičių, kitos valstybės dar svarsto. Kanada šiuo metu Kanda-hare išlaiko 2500 karių, visos NATO narės kartu – 47,000. Nuo misijos pradžios yra žu-vę 82 kanadiečiai.

Konservatorių vyriausy-bė patvirtino naują maisto ir kitų prekių saugumo įstaty-mą. Senesnysis, priimtas prieš 50 metų, jau neatitinka šian-dienos poreikių. Praėjusiais metais parduotuvėms buvo pateikta 21 mln. žaislų su vaikų sveikatai žalingais da-žais ar mažyčiais magnetais, blogo naminių gyvulėlių maisto ir kt. prekių. Pagal senąjį įstatymą blogos pre-kės išimamos iš prekybos sa-vanoriškai, piniginių baudos – nedidelės. Naujajame įsta-tyme numatyti trys svarbūs punktai. Vyriausybei sutei-kiami teisė pašalinti iš pre-kybos blogas prekes, iki 5 mln. dol. padidintos pinigī-nės baudos, bus išklausomas kasmetinis pranešimas apie pažeidimus prekyboje.

Kanadiečiai kasmet iš-meta 140,000 pasenusių, sugė-dusių ar nereikalingų kompiuterių, televizorių ir kito-kių elektroninių prietaisų. Specialistai apskaičiavo, kad į dirvą, o tuo pačiu ir požemi-nius vandenį patenka 4,150 t. švino, 4.5 t. kadmio, 1.1 t. gyv-sidabrio ir kitų aplinkai ir žmogaus sveikatai kenks-mingų medžiagų. *Dell Cana-da* ir *Hewlett-Packard* turi savo atliekų panaudojimo programas. Ontario provin-cijos atliekų panaudojimo

agentūra parengė naują pla-ną. Jame numatyta, kad var-totojai, pirkdami naujus elektroninius prietaisus, iš karto sumokėtų specialų mokestį. Jį sumokėjus, spe-cialios tarnybos pasirūpins, kad nereikalingi prietaisai būtų sunaikinti, neteršiant aplinkos. Tiriant geriamą vandenį, jame randama įvai-rių vaistų gamybai naudo-jamų cheminių medžiagų. Primenama, kad nereikia į kanalizaciją mesti senų vais-tų – nereikalingus ar pasenu-sius surenka vaistinės.

Šiemet sveikatos apsau-gos tarnybos paskelbė be-veik du tūkstančius perspėji-mų: gyventojams virinti geria-mą vandenį. Daugiau kaip 600 perspėjimų paskelbta Ontario provincijoje. Tai reiškia, kad vandens valymo įrenginiai dirba nepatenki-namai ir kad geriamas van-duo užterštas daugiau negu leistinos normos. Kanada lig šiol neturi aiškių ir vieningų geriamo vandens kokybės vertinimo nuostatų. Dabar reikalaujama, kad vyriausy-bė juos parengtų. Kasmet, apsinuodijus geriamu van-deniu, miršta arti šimto gy-ventojų, 90,000 suserga įvai-riomis ligomis.

Sudegusi 104 metų se-numo prancūzų lengvųjų pės-tininkų pulko būstinė Kve-beko mieste bus atstatyta. Šis istorinis pastatas, kuria-me buvo saugojami kariniai istoriniai suvenyrai, I ir II Pasaulinių karų dokumen-tai, meno kūriniai, sudegė kilus gaisrui. Iš restauruoja-mo pastato liko tik du bokš-tai ir siena. Tačiau gaisro liu-dininkai dar spėjo išgelbėti archyvus ir muziejines vertybes, Louis Riel meno kūrinius. Gaisro priežastys tiriamos.

Didžiojoje Britanijoje vyksta 8 asmenų, kaltinamų terorizmu, teismas. Be kitų kėslių, kaltinamieji planavo virš Atlanto vandenyno su-sprogdinti tris Kanados lėk-tuvus, skrendančius į Toron-tą ir Montrealį iš Londono Heathrow oro uosto. Teisme valstybės kaltintojai pateikė daiktinius įrodymus, rastus pas įtariamuosius suėmimo metu. Kompiuterio įrašuose pažymėta ne tik lėktuvų skry-džio tvarkaraštis, bet ir už-duočių bei reikiamų daiktų sąrašas. Jame nurodyta, ko-kias sprogmenų sudėtinės dalis reikia nupirkti, kokių gėrimų buteliuose jas supilti, primenama įsigyti baterijų, kaukių. Be skrydžių į Kana-dą, teroristai planavo su-sprogdinti lėktuvus, skren-dančius į Čikagą ir Vašing-toną. Kaltinamieji – D. Bri-tanijos piliečiai, daugiausia kilę iš Pakistano. **SK**

MŪSŲ TĖVYNĖJE

APSAUGOS MISIJA

Kovo 15 d. Lietuvos karių oro pajėgų aviacijos bazėje Zokniuose prie Šiaulių įvyko NATO oro policijos pareigas Baltijos valstybėse vykdančių karinių vienetų pasikeitimas. Baltijos šalių oro erdvės apsaugos misiją norvegų kariai perdavė lenkams. Lenkijos karių kontingente tarnauja iki 100 karių, kurie oro erdvę saugos keturiais naikintuvais "Mig-29", pranešė KAM. Praėjusį kartą lenkai Baltijos šalių oro erdvę saugojo 2006 m. Po trijų su puse mėnesio iš lenkų misiją perims vokiečiai, kurie misijoje dalyvaus taip pat antrą kartą. Nuo 2004 m. oro policijos misiją Baltijos valstybėse po tris mėnesius vykdė Belgijos, Danijos, Didžiosios Britanijos, Norvegijos, Olandijos, Vokietijos, JAV ir Lenkijos kariai, nuo 2006 m. pavasario prasidėjusiame 4 mėnesių misijos rotacijų cikle – Turkijos, Ispanijos, Belgijos, Prancūzijos kariai. Rumunijos karinių oro pajėgų kariai misijoje dalyvavo tris mėnesius, portugalai – pusantro mėnesio, o išvykstantys norvegai – tris mėnesius. Baltijos šalys neturi oro erdvės patruliovimui tinkamų lėktuvų. NATO partneriai Baltijos šalių oro erdvę saugos iki 2011 m.

GAMTOSAUGOS FONDAS

LGTIC žiniomis, Lietuvos ūkio bankas gavo pasaulyje pripažintos lietuvių kilmės antropologijos profesorės Birutės Galdikas įgaliojimus Lietuvoje įsteigti tarptautinį B.Galdikas gamtosaugos labdaros ir paramos fondą. Vienas pagrindinių jo tikslų – remti mokslinius tyrinėjimus aplinkosaugos srityje ir suteikti galimybę Lietuvos studentams vykti į stažuotes Indonezijoje. Jose studentai galės gilinti mokslinę ir praktinę antropologijos patirtį. Pernai Lietuvoje apsilankiusi antropologijos profesorė bankui suteikė įgaliojimus įsteigti savo vardo gamtosaugos fondą. Ūkio bankas suteikė fondo steigimui finansinę ir juridinę paramą. Pasaulyje pripažinta mokslininkė B. Galdikas yra šiuolaikinės primatologijos, gamtos apsaugos, etologijos specialistė. Jos ilgametė veikla Indonezijoje, siekiant išsaugoti nykstančias orangutanų rūšis ir jų natūralią aplinką, įvertinta tarptautiniais Jungtinių Tautų "Global 500", Eddie Bauer "Žemės didvyrio" ir kitais apdovanojimais. Lietuvių kilmės mokslininkė savo darbais ne tik garsina Lietuvą, iš kurios kilusi jos šeima, bet ir siekia glaudesnių

ryšių su Lietuvos mokslo bendruomene, nori perduoti jai per gyvenimą sukauptas mokslo žinias, ieško pasekėjų. Tikimasi, kad jau šiemet pirmieji studentai išvyks stažuotis į Borneo salą Indonezijoje, kurioje 37 metus dirba B. Galdikas. Ji jau yra įsteigusi savo vardo gamtosaugos fondus JAV, Didžiojoje Britanijoje, Indonezijoje ir Australijoje.

GALIOJA AREŠTAS

Vilniaus apygardos teismas balandžio 8 d. paliko galioti finansinėmis machinacijomis įtariamam Darbo partijos pirmininkui Viktorui Uspaskichui paskirtą namų areštą. Namų arešto sąlygomis daugiau nei pusę metų gyvenantis politikas teismo prašė panaikinti žemesnės instancijos teismo sprendimą pratęsti jam paskirto namų arešto terminą dar pusantro mėnesio laikotarpiui. Vilniaus apygardos teismo nutartis galutinė ir neskundžiama. Teismo nutartyje pažymėta, kad įtariamojo interesai, susiję su politine veikla, vadovaujantis Baudžiamojo proceso įstatymo nuostatomis, varžomi pagrįstai ir atitinkamai, siekiant apsaugoti visuomenei svarbius interesus. Teisėjas savo išvadoje atsižvelgė į ypatingą bylos sudėtingumą, didelę apimtį, įvertinus tai, kad po kardomosios priemonės paskyrimo įtariamasis atsisakė bendradarbiauti su ikiteisminio tyrimo pareigūnais.

PAŠALPA MOTINOMS

Birželio 9 d. vyriausybė nusprendė daugiavaikėms motinoms skirti po 3,000 litų, ne po 1,000, kaip siūlė socialinės apsaugos ir darbo ministerija. Vyriausybės posėdyje tokį siūlymą pateikė premjeras Gediminas Kirilas. Iš vyriausybės rezervo fondo tam bus skirta iš viso 135,000 litų. Vienkartinė išmoka kasmet skiriama daugiavaikėms motinoms. Motinos dienos proga.

MAŽESNIS MOKESTIS

Seimo Biudžeto ir finansų komitetas balandžio 9 d. pritarė Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo pataisoms, numatančioms, jog vaikus auginantys tėvai nuo kitų metų mokės mažiau pajamų mokesčio. Siekdama jiems sumažinti pajamų mokestį, Naujoji sąjunga prieš pusmetį surinko 60,000 gyventojų parašų, todėl tapo svarstomos įstatymo pataisos. Jas priėmus, vieną vaiką auginančių tėvų pajamos per mėnesį padidės 7.68 Lt, du vaikus – 38.40 Lt, 3 vaikus – 56.16 Lt, 4 – 108.96 Lt, 5 – 161.76 lito. Sumažinus mokestį, iš biudžeto prireiks apie 60 mln. litų. **RSJ**

LIETUVIŲ TELKINIUIOSE

Argentina

ARGENTINOJE LANKĖSI Lietuvos televizijos programa "Nepriklausoma paieškų tarnyba" (NPT). Vedėja Palmira Galkontaitė ir operatorius Audrius Gudeliūnas filmavo, rinko medžiagą, aplankė Argentinos lietuviškas draugijas ir bendravo su lietuviais ir argentiniečiais, tarp kurių buvo ir Fernando Daratėnas, Argentinos lietuvių organizacijų ir spaudos tarybos pirmininkas (ALOST), ir Artūro Mičiūdas, "Argentinos lietuvių centro" valdybos pirmininkas. Programos atstovai lankėsi Raubų šeimoje ir jiems parodė reportažą apie gimines Lietuvoje. Tai buvo labai jaudinanti akimirka, kai šeima iš Argentinos pusės galėjo matyti savo artimuosius, gyvenančius Lietuvoje.

Berisso mieste jie svečiavosi FM Difusión, kurioje veikia lietuviška radijo valandėlė "Ecos de Lituania". Jie filmavo radijo programos darbovietę, apsilankė "Mindaugo" lietuvių kultūros draugijoje, kur susitiko su valdybos nariais. Pagrindinis renginys įvyko Berisso "Nemuno" lietuvių kultūros draugijos patalpose. Čia susirinko abiejų draugijų nariai, kurie ieškojo savo artimųjų Lietuvoje. Šį susirinkimą organizavo lietuvių kultūros draugija "Nemunas", lietuvių kultūros draugija "Mindaugas" ir lietuviška radijo valandėlė "Ecos de Lituania".

Š.M. KOVO 2 D. BERISSO MIESTE įvyko konferencija, kurioje dalyvavo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės valdybos pirmininkė Regina Narušienė. Labai svarbu, kad ji aplankė mus, domėjosi mūsų padėtimi, paaiškino apie dvigubos pilietybės būklę. Buvo padarytas pranešimas grį-

žimo į tėvynę klausimais. Renginio tikslas – supažindinti išeiviją su grįžimo į Lietuvą galimybėmis, Lietuvos pilietybės, migracijos, leidimų dirbti, leidimų gyventi išdavimo klausimais, tuo būdu paskatinant lietuvių drąsiau galvoti apie galimybę savo ateitį sieti su grįžimu į Lietuvą.

Renginyje pranešimus skaitė Tarptautinės migracijos organizacijos Vilniaus biuro vadovė Audra Sipavičienė, Migracijos departamento prie Vidaus reikalų ministerijos pilietybės reikalų skyriaus vedėja Daiva Vežikauskaitė ir Užsieniečių reikalų skyriaus vedėjas Antanas Turčinai. Renginį organizavo Berisso miesto lietuvių bendruomenė: lietuvių kultūros draugija "Nemunas", lietuvių kultūros draugija "Mindaugas" ir lietuviška radijo valandėlė "Ecos de Lituania". Apsilankymą globojo Pasaulio lietuvių jaunimo sąjunga.

ŠOKIŲ ANSAMBLIS "VILNIAUS PYNIMĖLIS" iš Lietuvos gastroliavo Pietų Amerikoje. Aplankė lietuvių bendruomenes ir lietuvių draugijas. Svečiai susipažino su Buenos Aires lietuviškomis organizacijomis, lankė Argentinos lietuvių centro patalpas, bendravo su šokių grupės nariais, aplankė ir Lietuvių susivienijimo Argentinoje būstinę. Kovo 7 d. svečiai čia koncertavo. Renginį organizavo Berisso miesto lietuvių bendruomenės visos organizacijos kartu: "Nemuno" lietuvių kultūros ir savišalpos draugija, "Mindaugo" lietuvių katalikiška, kultūros ir savišalpos draugija, lietuviška radijo valandėlė "Ecos de Lituania" ir Argentinos lietuvių jaunimo sąjunga (ALJS). Bendruomenė šventė Kovo 11-ąją dieną ir į koncertą susirinko apie

300 žmonių iš visų Berisso miesto apylinkių, o taip pat ir iš sostinės Buenos Aires. Renginį rėmė Berisso miesto savivaldybės meras, Enrique Slezak. Per pietus meras surengė priėmimą savivaldybės patalpose, po pietų visa delegacija vyko į apžvalginę ekskursiją po Berisso miestą, aplankė "Mindaugo" draugiją, o vakare įvyko koncertas, susilaukęs visos La Plata miesto žiniasklaidos ir spaudos dėmesio. Berisso miesto meras perskaitė dekretą, kuriame patvirtino, kad "Vilniaus Pynimėlio" šokių ansamblio koncertas yra kultūrinės ir municipalinės reikšmės renginys.

Po koncerto visi šokėjai, atstovai, svečiai ir žiūrovai vakarienavo ir susirinko "Nemuno" lietuvių draugijoje. Vėliau "Vilniaus Pynimėlis" vyko į gastroles po Urugvajų, kur minėjo Kovo 11-ąją dieną ir šventė Urugvajaus lietuvių draugijos šokių ansamblio "Ažuolynas" 40-ties metų jubiliejų. Juan Ignacio Fourment Kalvelis, Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos valdybos Pietų Amerikoje atstovas, pabrėžė šitokio bendravimo abipusę naudą ir reikšmę.

LIETUVOS AMBASADA

Argentinoje atidarė Lietuvos grafikos darbų parodą La Platos miesto Advokatų kolegijoje kovo 17 d. Šia paroda pristatoma Lietuvoje susiformavusi grafikos mokykla, jos vystymasis ir tendencijos. Per atidarymą tarė žodį Lic. Laura Tupe – Lietuvos ambasados pirmoji sekretorė, sveikindama visus susirinkusius. Taip pat kalbėjo Alfredo Sanucci, La Platos miesto Advokatų kolegijos pirmininkas. Tokiu būdu Lietuvos ambasada Argentinoje minėjo Kovo 11-ąją. Paroda veikė iki balandžio 11-os dienos. **Inf.**

LEDAS REFRIGERATION

AIR CONDITIONING & HEATING PRIEŠSEZONINIS ORO ŠILDYMO SISTEMŲ

PATIKRINIMAS * IŠVALYMAS * PAKEITIMAS

Skambinti

R. Jareckui

Tel. 416-370-3539 arba 416-825-3328

PĖDOS SPECIALISTAS

CHIROPODIST ROBERTAS NEKRAŠAS

- ▶ KULNO SKAUSMAI
- ▶ PĖDOS SKAUSMAI
- ▶ PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- ▶ NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
- ▶ ĮAUGĘ NAGAI
- ▶ VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- ▶ SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

- ◆ VAIKŲ EISENOS NESKLANDUMAI
- ◆ PLOKŠČIAPĖDYSTĖ IR EISENOS SUTRIKIMAI
- ◆ PĖDOS DEFORMACIJŲ TAISYMAS ORTOPEDINIAIS INDĖKLAI
- ◆ PRIIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
- ◆ STERILŲ IRANKIAI

LIGONIUS PRIIMAME:

352 WILLSON S.T.E., ANCASTER, Ont. TEL. (905) 648-9176

TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ PRENUMERATORIAMS:

jeigu savaitraščio pristatymas vėluoja daugiau kaip 3-4 dienas, pateikite savo adresą **KANADOS PAŠTO BENDROVEI** telefonu 1-800-267-1177 arba el. paštu, tinklalapyje www.canadapost.ca (pasirinkite Resources skyriuje "Contact us", tada "General Customer Service")

RE/MAX FOUR SEASONS REALTY LIMITED
Associate Broker, 67 First Street
Collingwood, Ontario L9Y 1A2

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamus, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į

Angelė Šalvaitytė, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovė.

Ji mielai jums patarnaus.

Nemokamas 1-888-657-4844

Darbo 705-445-8143

Elektroninis paštas: salvaitis@bmts.com
Tinklalapis: www.homesgeorgianbay.com

Kompasas mistiniam gintaro keliui

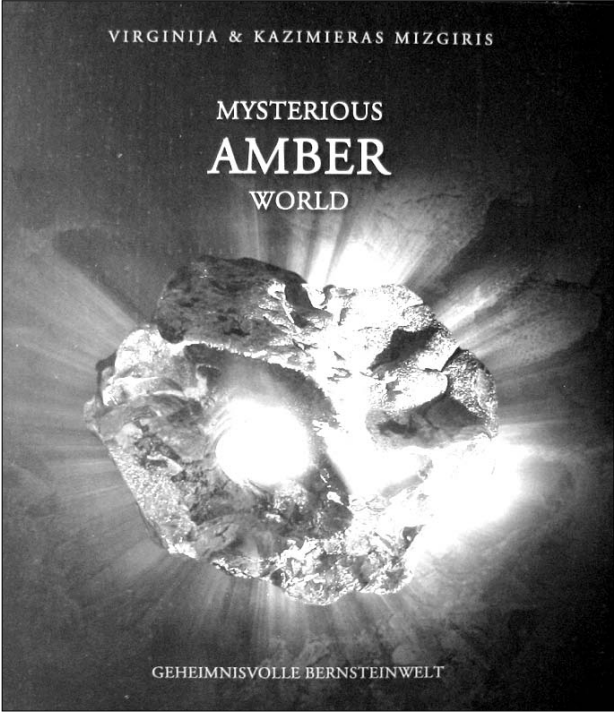
Lietuvą su Europa sieja daug kultūros saitų. Vienas seniausių – gintaras. Jį šiuolaikiškai įprasmina pažintinio turizmo projektas – Europos gintaro kelias. Jis prasideda rytinėje Italijoje, toliau į šiaurę kyla per Slovėniją, Austriją, Čekiją, Lenkiją ir po Kuršių Nerijos ateina iki Palangos.

UGNĖ BAGALIŪNAITĖ

Sutelktomis tarptautinėmis pastangomis Europos gintaro kelio projektas vykdomas jau šeštuosius metus. Ryškiausias jo lietuviškasis bruožas yra Gintaro muziejus Palangoje. Vienas jo kūrėjų, Lietuvos Dailės muziejaus direktorius Romualdas Budrys yra įsitikinęs, kad per gintarą galima puikiai atskleisti senuosius mūsų ryšius su kraštais, kuriuose gimė ir susiformavo didžioji europietiška civilizacija.

Gintaras ir savimone

Gintaras turėjo ypatingos reikšmės mūsų protėvių savimonei. Pasak vilniečio archeologo Mykolo Michelberto, už gintarą gautų romėniškų daiktų rasta visoje baltų gyventoje teritorijoje. Didžiausias jų kiekis aptiktas prūsų kapuose. Ten randama daug sidabrinių ir varinių Romos monetų, žalvarinių ir sidabrinių indų, romėniškų kalavijų ir segių, emalės ir stiklo karolių, kuriuos galėjo dėvėti turtingesnės šiaurės kraštų moterys. Gintaras tapo

prekybos objektu visame Baltijos regione, nes buvo labai retas ir vertingas darinys. Bronzos ir ankstyvajame Geležies amžiuose gintaro prekyba siekė Viduržemio kultūras ir barbarus šiaurėje. “Šiaurės auksas” buvo gabenamas ir sausumos, ir jūros keliais. Romos imperijoje gintaras buvo prabangos ženklas ir buvo labai madingas. Rūmuose vynas buvo patiekiamas gintaro taurėse, o oras kvėpėjo smilkstančiu gintaru.

Žymus Vakarų Lietuvos tyrinėtojas, Klaipėdos universiteto rektorius, profesorius Vladas Žulkus teigia, kad viduramžių žmonės tikėjo ir gintaro magiškomis galiomis. Tai patvirtina radiniai Palangos senovės gyvenviečių vietose ar kapuose, kai apsaugai nuo blogio prie kojų buvo pritvirtinami kapšiu-kai su gintaro gabaliukais.

Greta valstybinių institucijų šiandien gintarininkystėje stiprėja ir privatūs pradai. Labai aktyvūs gintaro propaguotojai yra Virginija ir Kazimieras Mizgiriai. Vasarą jiedu darbuojasi savo parodoje ant Kuršių marių kranto Nidoje, o žiemą – Vilniaus senamiestyje. Jie turi ir savąją *Gintaro kelio* pradžią. Pasak Kazimiero Mizgirio, kelio pradžia gali būti ne viena: ir iš Vakarų, ir iš mūsų pusės. Juk visi keliai veikė ir veikia abiem kryptim. 2001 metų vasarą prie marių ties Mizgirių gintaro paroda atidengtas trimetrinis ažuolo obeliskas. Jis simbolizuoja prasi-dedant savąjį kelią ar iš Nidos, ar iš Juodkrantės, ar iš kitų pajūrio vietovių, kur rinktas gintaras.

Patirtis – per puošnų albumą

Savo ilgametę patirtį ir meilę gintarui Virginija ir Kazimieras Mizgiriai apibendrino dideliame fotoalbume *Mistinis gintaro pasaulis*. Jį kruopščiai išleido klaipėdiškė S. Jokužio spaustuvė. Tekstas pa-

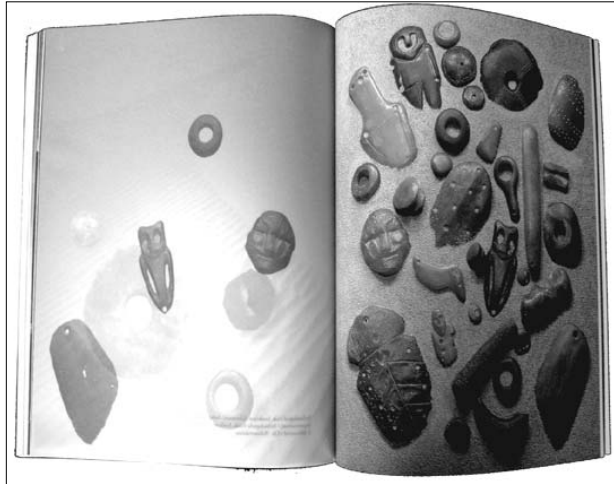

Virginija ir Kazimieras Mizgiriai

teikiamas angliškai ir vokiškai, nes šias kalbas su-pranta daugiausia “gintarinių keliauninkų”. Be to, pačiame angliškame (*Mysterious Amber World*) arba vokiškame (*Geheimnisvolle Bernsteinwelt*) pavadinime slypi keletas prasmų: paslaptingas, neišaiškina-mas, nesuprantamas.

Tokios knygos apie gintarą dar nebuvo! Svečiai, atvykę iš užsienio, jau spėję pamėgti gintaro dirbinius, dabar iš arčiau gali susipažinti su bene seniau-sia Lietuvos vertybe ir istoriniu pasididžiavimu. Skaitytojui atskleidžiamos išties mistinio gintaro pasaulio paslaptys. Vos atvertus knygą, smėlyje pa-žyra maži gintariukai – dangaus dievo Perkūno dukros Jūratės ašaros dėl prarasto mylimo žvejo Kastyčio. Gintaro ryšiai su pasakomis ar legendomis plėtojami ir tolesnėse knygos dalyse. Pasak le-gendų, gintaras – tai suakmenėję mistinės žuvies pieniai, laukinių bičių medus ar net šventi pūslai, ištekęję iš dievų taurių. Tačiau iš tikrųjų gintaras yra susiformavęs iš sakų, kurie buvę įvairiuose me-džiuose. Dabartiniai gintaro radiniai yra atkeliavę iš vandenyno dugno. Kadangi gintaras randamas ne toje pačioje vietoje, kur medžiai išskirdavo saks, nustatyti, kur buvo tiksli gintaro miško vieta neįma-noma.

Gintaro amžius taip pat nėra visiškai aiškus. Vienintelis nustatymo būdas – geologiškai atsižvelgti į gintaro kodus žemėje. Fosilijos leidžia nusta-tyti, jog gintaro amžius siekia tarp keturiasdešim-

Gintaro gabalai, gabalėliai...

ties ir penkiasdešimt penkerių milijonų metų. Seniausi gintarai, rasti Italijoje ir Arizonoje, yra dvie-jų šimtų dvidešimt penkerių milijonų metų. Sun-kiausias gintaras sveria beveik tris kilogramus – 2795 gramus.

Unikalūs gintaro “karstai”

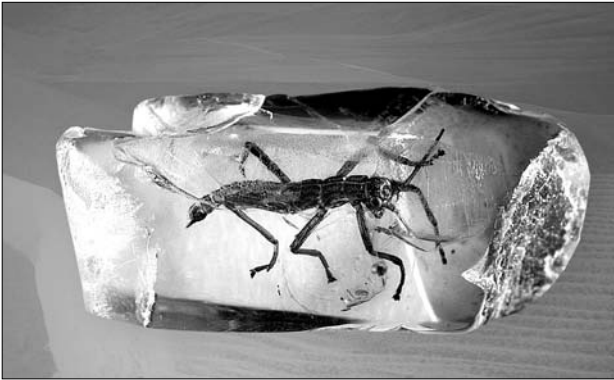
Pateikiama informacija yra glausta ir supranta-ma, tačiau didžiausią išpūdį daro nuotraukos ir iliustracijos. Įvairių formų ir spalvų gintarai tarsi rin-tinėjasi smėlio kopų fone. Dauguma puslapių knygoje yra permatomi, todėl į gintaro iliustracijas ga-lima žiūrėti iš abiejų pusių, ypač – įvairius gintaro inkluzus. Terminas “inkluzai” reiškia floros ir faunos “užsikonservavimą” gintare. Juose išlikę auga-lai ir vabzdžiai yra unikalūs gamtos reiškinys. Dau-gybės milijonų metų fosilijas galima stebėti skaidria-

me “karste”. Inkluzai yra puiki pagalba mokslinin-kams, kurie nustatinėja, kokie padarai gyveno se-nuosiuose miškuose. Gintaruose būna musių, vorų, driežų, skruzdėlių, kriauklių, paukščių plunksnų, žiogų, medžio šaknų bei įvairių šakelių.

Gintaras, randamas Šiaurės ir Baltijos jūrų pa-krantėse vadinamas jūros gintaru. Tokio gintaro spalvų spektras kur kas platesnis nei gintaro, kasa-mo iš žemės. Norint iškastą gintarą sulyginti su jū-ros gintaru, reikia jį nupoliruoti: gintarai su smėliu ir vandeniui trinami tarp medinių vamzdelių, visai kaip jūroje, kurioje gintaras natūraliai trinasi į smė-lėtą dugną.

Savo akimis pamatyti, kaip poliruojamas ginta-ras, siūloma K. ir V. Mizgirių muziejuje – galerijoje. Ten yra įvairių formų, dydžių ir spalvų gintarų. Akį patrauks unikali inkluzų kolekcija bei bus galima išsvysti rekonstruotą Juodkrantės gintarų lobyną. Gintaro galerijoje taip pat yra proga pamatyti mo-dernius menininkų gintaro dirbinius ar net paragauti gintaro gėrimo.

Dar akmens amžiuje žmonės pastebėjo, kad gintaras lengvai apdirbamas, todėl pradėjo gaminti karolius, mažas gyvūnų bei žmonių skulptūrėles, kurios galėjo būti garbinimo objektai ar amuletai. Šiaurės ir Baltijos jūrų apylinkėse gintariniai orna-

Gintare “užsikonservavęs” vabzdys

mentai randami priešistoriniuose urvuose. Di-džiausias Neolito laikų gintaro dirbinių kiekis buvo aptiktas Kuršių nerijoje šalia Juodkrantės. Per am-žius pavadinimas “gintaras” buvo taikomas tik Bal-tiškajam gintarui, legendiniam “šiaurės auksui”.

Teigiama, kad dabar yra apie du šimtus gintaro kasybos vietų visuose žemynuose, išskyrus Antark-tidą. Gintarai, atkeliavę iš skirtingų regionų yra skirtingų formų bei spalvų. Dydis ir forma priklaus-o nuo gintaro kilmės – susidarė medžio kamieno viduje ar išorėje. Susiformavę viduje yra tamsūs, jų struktūra nėra tipiška ir jie neturi inkluzų. Išorėje formuojasi kriaušės formos lašai, į varveklus pana-šūs stalaktitai arba plonos adatėlės. Spalva dažniau-siai būna geltona, tačiau tarp dviejų šimtų penkio-likos spalvų yra ir mėlyna, žalsva bei violetinė, bet jų pasitaiko labai retai.

Baltijos gintaras gali būti ir skaidrus, ir tamsus. Sklando legendos, kad geltonuoju gintaru impera-torius Neronas savo žmonai dažydavo plaukus. Tamsus gintaras yra padengtas burbuliukais, kurie įvairiai atspindi šviesą. O raudonasis gintaras, ran-damas Japonijoje, vadinamas “drakono krauju”.

Sklaidant albumą *Mistinis gintaro pasaulis*, di-džiausią išpūdį palieka fotografijos. Ką reiškia foto-grafuoti gintarą, gali geriausiai atsakyti pats Kazi-mieras Mizgiris – profesionalus fotografas. Jis yra sukūręs gražias fotografijų serijas apie neišsemia-mą ir unikalų Neringos gamtos grožį, išleidęs ne vieną jai skirtą knygą. Pastarasis albumas išleistas su Europos sąjungos globojamos PHARE organi-zacijos parama. Gražiai padirbėjo albumo dailinin-kė Jūratė Banytė, ypač – įterpdama skaidriuosius perdengimus su tarytum pro ledą persiėviečiančio-mis iliustracijomis. Albumo pabaigoje vokiečių mokslininko daktaro Wolfgango Weitschato mintys apie V. ir K. Mizgirių įrengtas parodas, kurios “atspindi jų kūrėjų menines idėjas ir sėkmingai derina Baltijos gintaro kelią per šimtmečius iki mūsų dienų bei tampa jį mylinčių žmonių susiti-kimų vietomis iš viso pasaulio”.

Norintieji įsigyti šį albumą gali užsisakyti paskambinę į BalticCom tel.: 1 630 626 1262 (JAV) arba rašydami laišką vienu iš adresų: baltic.com@yahoo.com arba 2224 Country Club Dr., Woodrid-ge, IL 60517.

Gėlės Lietuvoje: senovėje ir dabar

Dr. EGIDIJUS MAŽINTAS

Senovės lietuvių religija ir apeigos buvo glaudžiai susijusios su metų laikais. Remiantis įvairiais šaltiniais ir išlikusia liaudies tradicija yra atkuriamos kalendorinės šventės. Metai buvo dalijami pagal mėnulio ciklus ir prasidėdavo kovo mėnesį. Vasaros saulėgrįža yra švenčiama nuo neatmenamų laikų. Dabar neįmanoma atrasti autentiško baltiško saulėgrįžos šventės pavadinimo.

Seniausiuose šaltiniuose minima Rasos, Kupolės ir kt. Vasaros saulėgrįža – tai ilgiausios dienos ir trumpiausios nakties metas. Pagrindinis šventės tikslas – užtikrinti augalų augimą bei klestėjimą, apsaugoti derlių nuo stichinių nelaimių, dvasių, raganų. Vasaros saulėgrįžos šventėje augmenijai priskiriama ypatinga reikšmė. Ilgiausią dieną arba jos išvakarėse surinkti žolynai turi nepaprastos, magiškos galios. Žolynų rinkimas švenčių išvakarėse arba rytą prieš saulėtekį vadinamas kupoliavimu. Šis paprotys labai senos kilmės. Kupolėmis įvairiuose raštuose vadinamos jonažolės, ramunės, mėlynai ir geltonai žydinčios gėlės ir pan. Iš jų merginos pindavo vainikus ir puošdavo namus. Kupolės būdavo naudojamos vedybiniuose burtuose: merginos prirenka devynių rūšių žolynų, pina vainikus ir meta juos per galvą į beržą, gluosnį, ar obelį. Kiek kartų pataikydavo užmesti ant šakos, po tiek metų turėdavo ištekti. Kartais vainiką dėdavo po pagalve, plukdydavo upe su pritaisyta žvakute, mesdavo į šulinį, palikdavo kryžkelėj ir pan.

Kupolinių naktį raganos renka širdažoles ir apeigų kalne verda košę. Iš jos įgauna sugebėjimą skraidyti – kuo smarkiau žolės verda, tuo aukščiau raganos skrenda. Su širdažolės pagalba galima išsukti pageidaujamą žmogų. Kupolė taip pat vadinama kartis, papuošta žolynais. Spė-

jama, kad kupolė galėjo būti augalijos dvasia, galbūt Rasos motina. Buvo paplitęs paprotys plaukioti upėse ar ežeruose, valtelėse, išpuoštose gėlėmis ir vainikais, kuriose būdavo kūrenama ugnis. Šis apeigų komponentas simbolizavo plaukiančią Saulę. Taip pagerbiama į žiemos pusę išvykstanti saulė, padėkojama už duotą šilumą, ji svetingai išlydima, kad sugrįžtų kitais metais.

Papartis – vešlus, žalias, gražus, sparčiai besidauginan-

naktį pražysta papartis, radęs gali pamatyti paslėptus turtus, suprasti kitų mintis. Bet žiedą gali rasti tik stiprios valios, ryžtingas, pasiekęs fizinę ir psichinę brandą žmogus.

Gėlės būdavo naudojamos ir per vestuves. Būdavo paramos ir pagalbos prašoma Dievų ir gamtos jėgų. Prašyti ir kviestis reikėdavo rūtą, vainiką, gegužę. Atsisveikinama su namų židiniu, su šventu kampu, kuris būdavo išpuoštas gėlėmis ir vainikais. Tą dieną pinami vainikai vartams

Trys grėbėjos pina šienapjūtės pabaigtuvių vainikus. Šiaulių apskritis, 1931 m. Ntr. B. Buračo iš leid. *Darbai ir šventės*

Ramunė – viena iš kupolės gėlių naudojama vedybiniuose burtuose Ntr. V. Maco

tis augalas, kurio nei žiedų, nei sėklų niekas nėra matęs. Galėjo mūsų protėviai manyti, kad papartis auga iš „perkūno sėklos“, kurią žaibo paberta ir supurenta žemė dosniai augina. Tikėta, kad vidur-

ir namo vidui puošti, daromi sodai, pinamas rūtų vainikėlis. Dievams būdavo aukojami žolynai. Gėlėmis ir įvairiausiais žolynais būdavo puošiamos patalpos ir per vardynas (krikštynas). Per laidotuves po galva mirusiajam buvo dėdama „mirties pagalvėlė“ iš šventų žolių, rinktų kelerius metus, būtent birželio mėnesį. Senovėje lietuviai tikėjo ir augalų dievais:

Vaižgantas – linų ir kaniapių globėjas, gimstantis ir mirštantis dievas, augmenijos atsinaujinimo galia. Pergrubijus – pavasario ir augmenijos dievas. Dar vadinamas gėlių ir visokių žiedų dievu. Jėvulis – ievų dievas. Kruminė – lietuvių javų deivė. Mėnulis, Mėnuo – nakties šviesos dievas, karys. Augalijos augimo skatintojas, pagal jį buvo sudarytas kalendorius, laiko valdytojas.

THE SINGING REVOLUTION

Priit Vesilind is an editor, writer and photographer whose career at the *National Geographic* magazine spanned 33 years. Still an active contributor to the magazine, he has produced nearly 40 articles that range from the Atacama Desert of Chile to the fall of the Berlin Wall. One of Vesilind's focus areas has been the former Soviet Union and the captive nations of Eastern Europe, and in 2002 he was decorated with the Third Order of the White Star by the President of Estonia for his contributions to the cause of Estonian independence. The title of the book that is being launched on Sunday April 20th in Toronto at the Ontario Place Cinesphere is *Singing Revolution*. It roughly follows the documentary film of the same name, and is meant as a companion book to the film. Producers James Tusty and Maureen Castle Tusty's first feature documentary *The Singing Revolution* tells the moving story of how the Estonian people peacefully regained their freedom and helped topple an empire along the way. Combining interviews of movement leaders and Estonian citizens with rare archival footage from the period of Soviet occupation, *The Singing Revolution* is the story of humankind's irrepressible drive for freedom and self-determination. Advance screening and book signing with Priit Vesilind will take place **Sunday, April 20th, 5pm**, Ontario Place Cinesphere (955 Lakeshore Blvd West), \$20.00 adult/seniors, \$10.00 students w ID, Children (10 and under) FREE. Tickets available at Estore (Estonian House, 958 Broadview Ave). **Friday, April 25th to Thursday, May 1st** the film will be shown at Cineplex Odeon Carlton, 20 Carlton St., Toronto. Tickets available at the theatre. **Inf.**

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Karaliaučiaus katedroje po daugelio dešimtmečių pertraukos suskambo didžiausi Europoje barokiniai vargonai. Sausio 19 d. įvyko pirmasis atkurtų vargonų koncertas, skirtas Karaliaučiaus katedros 675 metų sukakčiai ir senųjų vargonų meistro Hoffmanno gimtadieniui paminėti. Šiuos vargonus pagal prieškarinius brėžinius atkūrė Vokietijos Potsdamo bendrovės "Alexander Schuke" meistrai. 90 registų vargonus sudaro 8,500 vamzdžių, kurių ilgis – nuo 10.5 metro iki 11 mm. Dekoratyvinė vargonų dalis (prospektas) papuošta, dekoruota ažuolo ir kriaušės medienos drožiniais, trimtais ir būgnais grojančių ir pagal muziką judančių angelų, mūzų ir Madonos su Kūdikiu figūromis. Visą kūrinių vainikuoja Feniksas, simbolizuojantis katedros atgimimą iš pelenų.

Gotikinė Karaliaučiaus katedra Knypavos saloje pradėta statyti 1297 metais. Po 1544 m. gaisro dešinysis bokštas buvo atstatytas su dvylikabriauniu antstatu. Trijų navų didžiulės katedros vidus buvo labai gražiai išpuoštas, čia išliko iš įvairių amžių meniškų detalių, kabėjo vertingi paveikslai. Šoninės choro sienos 1385 m. buvo papuoštos freskomis. Katedroje gausu antkapinių stelių su įrašais. Čia palaidotas Prūsijos kunigaikštis Albrechtas, lietuviams nusipelnęs liuteronų kun. Stanislovas Rapalionis, filosofas Immanuelis Kantas. II Pasaulinio karo metu katedra virto griuvėsiais, sovietmečiu atstatyta, bet paversta koncertų sale. Dabartinė Rusijos vyriausybė skyrė 142 mln. rublių (apie \$6 mln.) didiesiems vargonams sutvarkyti.

Lietuvos muzikos ir teatro akademija (LMTA) 2008 metais švenčia savo 75 metų jubiliejų. Ta proga buvo suplanuota renginių planas, plačiai visuomenei bei universitetų bendruomenėms. Vasario 4 d. įvyko Muzikų rėmimo fondo rengiamo ciklo "Alma Mater musicalis" koncertas Vilniaus universiteto Šv. Jonų šventovėje, kuriame dalyvavo pianistai Petras Geniušas ir Aleksandra Žvirblytė, dainininkas Vytautas Juozapaitis, saksofonininkas Petras Vyšniauskas, vargonininkas Gediminas Kviklys ir akademijoje studijuojančios jaunosios vokalistės. Kovo 3 d. koncerte dalyvavo LMTA studentų simfoninis orkestras, mišrus choras ir solistai.

Pagrindinės jubiliejaus iškilmės vyko balandžio 14 d. Vilniaus kongresų rūmuose. Iškilnėse dalyvavo svečiai iš Europos aukštųjų mokyklų, Lietuvos uni-

versitetų vadovai, visuomenės veikėjai. Programoje – LMTA simfoninis orkestras, mišrus choras, violončelininkas Davidas Geringas. Kompozitorius Vaclovas Augustinas sukūrė specialiai tai progai užsąkurtą kompoziciją chorui ir orkestrui. Balandžio 11 d. akademijoje įvyko mokslinė konferencija, balandžio 16-20 d.d. LMTA vyko Tarptautinis kamerinės muzikos festivalis, kuriame dalyvavo jaunieji atlikėjai iš įvairių Europos valstybių.

LMTA savo istoriją pradėjo 1933 metais, kaip Kauno konservatorija, kurią įsteigė kompozitorius Juozas Gruodis. Sujungus Kauno ir Vilniaus konservatorijas, ji tapo Lietuvos valstybinė konservatorija su fakultetu Kaune, kuriai vadovavo pianistas prof. Jurgis Karnavičius, vėliau kompozitorius prof. Vytautas Laurušas, muzikologas prof. Juozas Antanavičius. 1992 m. konservatorija pavadinta Lietuvos muzikos akademija, 2004 m. – Lietuvos muzikos ir teatro akademija, kuriai šiuo metu vadovauja akordeonininkas prof. Eduardas Grabnys. LMTA rengia muzikos atlikėjus, aktorius, kompozitorius, menotyrininkus, kino, teatro televizijos specialistus, meno vadybininkus, choreografijos specialistus.

Kauno Vytauto Didžiojo (VD) universiteto Kultūros tyrimų centras ir viešoji įstaiga "Rukmini" suuruosė renginį apie Indiją *Indijos išmintis ir kultūra*. Jame apie senuosius indų veikalus pasakojo Indijos ambasadorius Lietuvai ir Lenkijai Chandra Mohan Bhandari, su klasikiniiais indų šokiais supažindino šokėjų grupę "Anandanatyami", buvo paruošta indišku valgio patiekalų. Šis renginys – vienas iš VD universiteto Kultūros centro akademinio forumo *Visuomenė ir gyvenimo stiliai: socialinės harmonijos link* serijos, kuria siekiama supažindinti Kauno visuomenę su įvairiomis religinėmis ir etninėmis grupėmis Lietuvoje.

2007 "Metų knygos" rinkimus laimėjo Sigito Parulskio apybraižų rinkinys *Sraigė su beisbolo lazda*, o Vaikų metų knygos titulą laimėjo klaipėdiečio rašytojo Rimanto Černiausko *Slieko pasaka*. Rinkimuose dalyvavo apie 6,000 skaitytojų, tris mėnesius galėjusių balsuoti specialiaje interneto tinklalapyje, elektroniniu bei paprastuoju paštu ar telefonu. Pasak "Metų knygos" rinkimų koordinatorės Rūtos Kačkutės, trečią kartą surengti rinkimai parodė, kad skaityti grožinės literatūros knygas ir jas aptarti tampa madinga. **GK**

Prisikėlimo Kredito Kooperatyvas

3 Resurrection Rd. Toronto, Ontario M9A 5G1
Tel.: 416-532-3400 Fax: 416-532-4816
Anapilyje: Tel.: 905-566-0006 Fax: 905-566-1554

KASOS VALANDOS: pirmad., antrad. ir trečiad. nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtad. ir penktad. nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštad. nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmad. nuo 8.30 v.r. iki 12.45 v.p.p.
ANAPILYJE: antrad. nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtad. nuo 12 v.d. iki 7 v.v. ir penktad. nuo 11 v.r. iki 6 v.v.; sekmad. nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.

AKTYVAI per 84 milijonus dolerių

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind.2.00%	Asmenines paskolas nuo6.25%
180-364 d. term. ind.2.00%	
1 metų term. indėlius2.50%	Sutarties paskolas nuo6.25%
2 metų term. indėlius2.80%	Nekiln. turto paskolas:
3 metų term. indėlius2.85%	Su nekeičiamu nuošimčiu
4 metų term. indėlius3.00%	1 metų5.75%
5 metų term. indėlius3.10%	2 metų6.00%
1 metų "cashable" GIC2.75%	3 metų6.25%
1 metų GIC-met. palūk.3.25%	4 metų6.40%
2 metų GIC-met. palūk.3.50%	5 metų6.50%
3 metų GIC-met. palūk.3.75%	
4 metų GIC-met. palūk.4.05%	Su keičiamu nuošimčiu
5 metų GIC-met. palūk.4.15%	1, 2, 3 metų ...5.25%
RRSP, RRIF "Variable"2.00%	
RRSP ir RRIF-1 m.term.ind.4.00%	Duodame CMHC apdraustas nekilnojamo turto paskolas
RRSP ir RRIF-2 m.term.ind.4.10%	
RRSP ir RRIF-3 m.term.ind.4.25%	Duodame komercines nekilnojamo turto paskolas
RRSP ir RRIF-4 m.term.ind.4.40%	
RRSP ir RRIF-5 m.term.ind.4.50%	
Taupomąją sąskaitą0.25%	
Kasd. pal. čekių sąsk. iki ...0.25%	
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.0.10%	
Amerikos dol. GIC 1 metų term. ind.1.75%	

KELIAUJANT Į EUROPA NEUŽMIRŠKITE ĮSIGYTI
AMEX EURO ČEKIŲ
NAUDOKITĖS "INTERAC-PLUS" KORTELE

Mūsų tikslas - ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas
APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAPĮ: www.rpcul.com

YPATINGŲ NUOŠIMČIŲ INDĖLIAI*

(SPECIAL GIC*)

1 METŲ	4.00%
2 METŲ	4.10%
3 METŲ	4.25%
4 METŲ	4.40%
5 METŲ	4.50%

*metų pabaigoje nemokama papildomų palūkanų

PRISIKĖLIMO KREDITO KOOPERATYVAS

FSFG Realty Corp. BROKERAGE*
5650 Yonge Street, Suite 1508
Toronto, ON M2M 4G3
Laima Slizauskas
pirkimo ir pardavimo atstovė
*Ruošiatės pirkti namą? Kreipkitės, nenusivilsite.
Turite sunkumų gauti paskolą? Kreipkitės, padėsime.*
TEL: 416-227-2000 416-803-9133 (neš.)
FAX: 416-227-2008 el.paštas: laimaslz@yahoo.ca
*Independently Owned and Operated, REALTOR®

ORTODONTĖ
Dr. Skaistė Našlėnaite
D.D.S., M.Sc., Ortho. Dip., FRCD (C)
Royal York Orthodontics
3029 Bloor Street West
(prie naujos 'PARAMOS')
Toronto ON, M8W 1C5
Tel. (416) 207-0885
Kviečiame mažus ir didelius!

LIETUVIŲ TELKINIUIOSE

Džiaugiasi jauniausia karta

Lietuvos valstybės atkūrimo 90-ųjų metinių šventė Kalgaryje (Alberta)

Baltiečiai "ąžuolai" Kalgario Vasario 16-osios minėjime. Iš k.: Tony Kasper, buvęs Kalgario lietuvių bendruomenės pirm.; Bob Kingstep, pirm. "Alberta Estonian Heritage Society"; Vilis Kornas ir Edvard Kokts-Porietis, latvių atstovai ir inž. Kostas Astravas, ilgametis bendruomenės rėmėjas

NELĖ ASTRAVIENĖ
"Kovo 11-oji... buvo pradžia, Dabar – Tėvynės šventė, Pakilę iš pančių, pabudę nakčia Nepavarkime Laisvę gyventi!" (L. Milčius)

Ši svarbi sukaktis buvo gražiai paminėta š.m. kovo 9 d. Šv. Cecilijos šventovės salėje, kur susirinko per 70 dalyvių. Programai vadovavo KLB Kalgario apylinkės valdybos dabartinė pirmininkė Elvyra Krausienė, ilgametė, sumani ir nenuilstanti mūsų apylinkės veikėja. Ji visus nuoširdžiai pasveikino ir pakvietė sugiedoti *O Canada* ir Lietuvos himną. Po to ji pristatė Kalgario Vytauto Didžiojo lietuvių mokyklos vedėją Ramunę Dainorienę ir paprašė ją vesti meninę programą. Koncerte dalyvavo lietuvių mokyklos mokiniai, vedėja, mkt. Aida Labanauskienė, kanklininkė, duetas ir "Klevelio" dainininkai. Mokiniai: Silvija Labanauskaitė, Patrikas Labanauskas, Laura Vedegytė, Julija Blažytė, Romas Krivelis, Robertas Krivelis, Marius Dainora, Vilius Dainora, Justinas Tījūnėlis, Kamilė Čepaitytė, Mantas Čepaitis, Karolis Plungys, Rapolas Rimavičius ir Jonas Kumeliauskas puikiai atliko dainas ir istorinį montažą nuo Gedimino-Kęstučio laikų iki dabartinių.

Programą tęsė suaugusieji. Margorie Stakėnas padainavo vieną dainą pritardama sau kanklėmis. Nuskambėjo gražiai Gitos Grahame ir Arūno Gaulios duetas. "Klevelio" dalyviai – Rasa Rimavičienė, (vadovė) Ramunė Dainorienė, Paulius Dainora, Gita Grahame, Laura Plungienė ir Ričardas Plungys – atliko keletą tautinių dainų. Po kon-

certo – sveikinimai ir pristatymas pagrindinio kalbėtojo Raimundo Vedegio bei svečių. Lietuvos šventę savo apsilankymu pagerbė latvių ir estų atstovai. Scenoje trumpai sveikino visus latvių atstovus Vilis Kornas. Po jo kalbėjo "Alberta Estonian Heritage Society" pirm. Bob Kingstep. Svečias dėkojo už pakvietimą, šiltai atsiliepė apie baltiečių bendradarbiavimą, pasidžiaugė lietuvių veikla ir palinkėjo sėkmės palaikant mūsų protėvių kultūrą bei tradicijas.

Pagrindinis šios šventės

tojams ir dainininkams, o pasakui mokiniai apdovanojo juos gėlėmis ar suvenyrais. O mokiniai gavo saldumynų. Įvyko loterija ir vaišės. Loterija ir muzika rūpinosi Žilvinas Liaukonis. Vaišėms pakvietė ir trumpai žodį tarė KLB Kalgario apylinkės vicepirmininkė Loreta Blažienė. Ji pabrėžė, kad joks lietuviškas renginys negali apsieiti be lietuviškų patiekalų. Prieš valgį maldą sukalbėjo Ričardas Plungys.

Vaišės paruošė visas būrys savanorių. Vaišių koordinatorė buvo Loreta Blažienė

Cepelinų paruošimas – sunkus darbas. Iš kairės: Ramūnas Sereika, Rima Jurevičiūtė-Urita ir Renalda Sereikienė

kalbėtojas buvo dabartinis kalgarietis, 1991-ųjų metų, tragiškų kovų prie televizijos bokšto Vilniuje dalyvis – Raimundas Vedegys. Negali būti svarbesnio nei įdomesnio kalbėtojo, kaip pats kovotojas už Tėvynės laisvę. (Už nuopelnus atkuriant ir įtvirtinant Lietuvos nepriklausomybę, Lietuvos respublikos valdžia 2000-aisiais metais Raimundą Vedegį apdovanojo "Lietuvos nepriklausomybės" medaliu). Pasibaigus meninei programai E. Krausienė nuoširdžiai dėkojo mokytojams, mokiniams, Raimundui V., kitiems kalbė-

ir valdybos nariai. Jiems entuziastiškai talkino: Vytautas Blažys ir dukra Veronika, Jūratė Liaukonienė, Aida Labanauskienė, Donaldas ir Ramūnas Sereikos, Laura Plungienė, Odeta Vedegienė ir Lina Čepaitienė. Jie visi paruošė skaniausius cepelinus bei kugelį su padažais, grietine ir spirgučiais. Saldumynų mėgėjams Lina Čepaitienė iškepė kelis nepaprastus "Napoleonus". Buvo ir kitokių pyragų, gaiviųjų gėrimų, kavos ir arbatos.

Nukelta į 11-tą psl.

Punsko visuomenė su Lietuvos ir Lenkijos prezidentais Ntr. S. Birgelio iš leidinio *Aušra*

Džiaugiasi...

Atkelta iš 10-to psl.

Vyko ir įdomi paroda, kurią paruošė valdybos pirmininkė ir liet. mokyklos mokiniai. Viena parodos dalį sudarė medžiaga apie Šiluvos Mergelės Marijos paveikslą, kuris Kalgarį pasieks rugsėjo mėnesį.

Kitoje parodos dalyje galima buvo susipažinti su L. Milčiaus atsiųstu eilėraščiu *Nepavarkime Laisvę gyventi*, skirtu Lietuvos valstybės atkūrimo 18-ajai sukakčiai, kuris buvo parašytas prieš pat šią šventę. Šalia gražiai išdėstytos buvo istorinių nuotraukų iš 1990-1991 m. rinkinys, vaizduojantis kaip prieš 18 metų Kalgario lietuviai čia savo veikla prisidėjo prie Lietuvos nepriklausomybės atstatymo ir kaip vėliau kartu su latviais, estais šventė pergale. Savo pranešime E. Krausienė kalbėdama apie parodą pabrėžė, kad – mes kad ir maža Lietuvių apylinkė, galime džiaugtis savo nuveiktais darbais. (Kelios demonstracijos už Lietuvos laisvę, šūkis padangėje su užrašu –

Šventinių pietų gamybai ir virtuvės talkininkams vadovavo bendruomenės vicepirmininkė Loreta Blažienė su dukra Veronika Blažyte

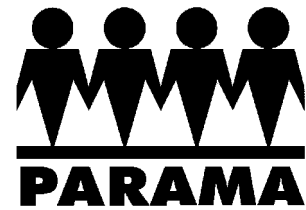
“The Baltics are Free, Thank you, Canada”, pokalbis TV, spaudoje ir kt.). Dabar džiaugiamės jauniausia karta ir jos įvairiais darbais parodoje – tai plakatai, trispalvės vėliavos ir piešiniai, kurie puošė ne tik parodą, bet ir visą salę.

Programai pasibaigus pirmininkė pareiškė gilią padėką visiems koncerto dalyviams, valdybos nariams (L. Blažienei, C. Kairaitis, E. Krivelienei, R. Jurevičiūtei-Urita, R. Jenulienai, E. Zubis, R. Dainorienei, V. Bičkui, Ž. Liaukoniui, Z. Tījūnėliui) ir visiems savanoriams, o taip pat savo vyrui Arvydui Krausui už daug darbo valandų ruošiant šį sėkmingą minėjimą. Visi apdovanoti tulpėmis. E. Krausienė kelis kartus pabrėžė, kad be šių talentingų entuziastų, lietuviška veikla nebūtų įmanoma. *Ilgiausių metų* sugiedota garbingiems jubiliatams, Loretai ir Vytautui Blažiams jų 25-os vedybų sukakties proga, o taip pat Martai Vanagaitienei ir Cecilijai Kairaitis jų gimimo dienos proga. Visi buvo apdovanoti gėlėmis.

Per pastaruosius kelerius metus Kalgario Lietuvių bendruomenė pasipildė gausiu skaičiumi jaunų šeimų. Neseniai atvyko čia Gudauskų šeima, A.J. Anderson šeima ir L. Lengertaitė-Analy. Tikime, kad jie visi įsijungs į lietuvišką veiklą, sakė valdybos pirmininkė.

Minėjimas praėjo labai sklandžiai ir maloniai. Matėsi, kiek daug darbo ir širdies įdėjo ruošėjai. Nuotaika buvo šventiška, lietuviška, todėl niekas neskubėjo namo. Valio ir ačiū pirm. E. Krausienei, L. Blažienei, visai valdybai, Raimundui Vedegiui, Vyt. Didž. lietuvių mokyklai, “Klevelandui” ir kitiems programos atlikėjams. Kiekvienas Vasario 16-os ir Kovo 11-os minėjimas svetur yra svarbus išgyvenimas ir tiems, kurie juos organizuoja, ir tiems, kurie, juose dalyvauja. Tame matome didelę pagarbą Lietuvai, prie Baltijos prisiglaudusiam žemės lopinėliui, kuris greit švęs savo vardo 1000 metų jubiliejų. Kitaip tokios mažos lietuviškos salelės, kaip Kalgario telkinys, būtų seniai išnykę, o žodis – patriotizmas netekęs savo prasmės. (Ntrs. Arvydo Krauso)

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

AKTYVAI per 165 milijonus dolerių

MOKA UŽ:

0.75% Taupomoji sąskaita
iki 1.25% kasd. palūk. čekių sąsk.
1.85% už 30-89 d. term. indėlius
1.90% už 90-179 d. term. indėlius
1.95% už 180-269 d. term. ind.
2.05% už 270-364 d. term. ind.
2.35% už 1 m. term. indėlius
2.55% už 2 m. term. indėlius
2.80% už 3 m. term. indėlius
3.00% už 4 m. term. indėlius
3.10% už 5 m. term. indėlius
3.50% 1 m. “Cashable” GIC (min. \$75,000)
3.25% už 1 m. GIC invest. pažym.
3.50% už 2 m. GIC invest. pažym.
4.00% už 3 m. GIC invest. pažym.
4.05% už 4 m. GIC invest. pažym.
4.20% už 5 m. GIC invest. pažym.
3.30% RRSP & RRIF (variable)
4.00% RRSP & RRIF 1 m.term.ind.
4.10% RRSP & RRIF 2 m.term.ind.
4.25% RRSP & RRIF 3 m.term.ind.
4.40% RRSP & RRIF 4 m.term.ind.
4.50% RRSP & RRIF 5 m.term.ind.
1.50% už JAV dolerių 1 metų GIC
0.25% už JAV dol. kasd.pal.sąsk.

IMAME:

už asmenines paskolas
nuo6.25%
už nekilnojamo turto
paskolas (mortgages) su
- nekeičiamu nušimčiu
(fixed rate)
1 metų6.00%
2 metų6.20%
3 metų6.20%
4 metų6.40%
5 metų6.50%
- su keičiamu
nušimčiu5.25%

DUODAME

- asmenines paskolas
- **mortgičius iki 100% įkainoto turto**
- **riboto kredito paskolas (Line of Credit)**
- komercinius mortgičius

Nuošimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje

NEMOKAMI PATARNAVIMAI

SĄSKAITŲ IŠLAIKYMAS • KREDITO IR DEBITO KORTELĖS
ČEKIAI • PINIGINĖS PERLAIDOS (MONEY ORDERS)
KELIONĖS ČEKIAI (TRAVELER'S CHEQUES)
KANADOS, JAV DOL. IR EURAIS

PASLAUGOS TEIKIAMOS INTERNETU!

GALITE PATIKRINTI SAVO BALANSĄ AR APMOKĖTI SĄSKAITAS
Elektroninis paštas: info@parama.ca

KITOS PASLAUGOS

KELIONIŲ APDRAUDA NARIAMS IR SVEČIAMS IŠ KITŲ KRAŠTŲ
PERSIUNTIMAS PINIGŲ (WIRE TRANSFERS) Į LIETUVĄ IR KITUR

KASOS VALANDOS

Pirmad., antrd. ir trečiad. nuo 9 v.r. - 3.30 v.p.p.; ketvirtad. ir penktad. nuo 9 v.r. - 8 v.r.
LN skyriuje - penktad. nuo 9 v.r. - 3.30 v.p.p.;
Royal York skyriuje - šeštad. nuo 9 v.r. - 1 v.p.p.

SKYRIAI:

2975 Bloor St.W., Etobicoke ON M8X 1C1 Telefonas: 416 207-9239
1573 Bloor St.W., Toronto ON M6P 1A6 Telefonas: 416 532-1149

APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAPĮ: www.parama.ca

ONTARIO LAND SURVEYOR

TOMAS A. SENKUS, B.Sc., O.L.S., O.L.I.P.

40 Burrows Avenue, Toronto, Ontario M9B 4W7

E-mail: tomsenkus@rogers.com

TEL: (416) 237-1893

FAX: (416) 237-0426

Kanados Lietuvių Lithuanian Canadian Fondas Foundation

1 Resurrection Rd. Toronto ON M9A 5G1

Tel.: 416-889-5531

Elektroninis paštas: kifondas@on.aibn.com

Per 46 metus Jūsų sutelktas 4.94 mln. dol. Fondo
pagrindinis kapitalas davė 3.15 mln. dol. pelno lietuviybės
išlaikymui Kanadoje, humanitarinei pagalbai Lietuvoje
bei stipendijoms lietuvių studentams.

**Remkime Kanados lietuvių fondą
ir prisiminkime jį savo testamentuose!**

Raštinės darbo valandos: pirmad. ir trečiad. nuo 11 v.r. iki 3 v.p.p.
Telefonas atsakomas nuo pirmad. iki penktad. tarp 9 v.r. ir 5 v.p.p.
Išrašome pakvitavimus atleidimui nuo pajamų mokesčių.

Bilietai į Lietuvą 2008

iki balandžio 30, 2008

\$675

gegužės 1 – birželio 26, 2008

\$800

oro uosto mokesčiai papildomai \$245
Finnair avialinijos, Toronto – Vilnius
per Helsinki

Taip pat bilietai kitomis oro
linijomis ir į kitas šalis

Skambinkite Gabrielei
Pabrėžaitėi-Flores

O.b Orav Travel Inc.

5650 Yonge Street at Finch
Toronto, Ontario M2M 4G3

647-998-6405

Toll free 1-800 361-9487

Fax 416-221-4885

gabriele@bdt.ca ONT REG. 03228277

BDTWorldTravel

KOKIA MANO NAMO/ “CONDO” VERTĖ?

Mielai ir sąžiningai padarysiu
nemokamą įvertinimą be jokių
Jūsų įsipareigojimų.

SKAMBINKITE TIESIOG

TEODORUI

STANULIUI, B.A.

416-879-4937

RE/MAX WEST REALTY Inc. Tel. 416 769-1616;
namų 416-231-4937

SPORTAS

Nuostabi savaitė

Š.m. kovo 22-29 d.d. vyko kasmetinis ŠALFASS-gos kartu su Amerikos lietuvių gydytojų draugijos nariais metinė slidinėjimo kelionė ir lenktynės nuostabioje Aspen, CO. Dalyviai atvyko iš Čikagos, Vilniaus, Montrealio, Toronto, San Francisco, Los Angeles, Colorado ir Bermudos. Oras buvo saulėtas ir šiltas. Sniegas labai geras. Daug buvo džiaugsmo, juokų ir smagus bendravimo.

Paskaitas skaitė Jonas Prunskis, MD, Vytas Saulis, MD, Terii Dallas-Prunskis, MD, Alvydas Konce, MD, Aleksandra Saulis, MD, ir Edis Mickus. Lenktynės didžiojo slalomo vyko kovo 26 d. Beveik visi dalyviai lenktyniavo. Buvo du nusileidimai kiekvienam lenktyniautojui. Medaliai išdalinti sudėjus abiejų nusileidimų laikus. Prieš medalių dalinimą grojo čelistas virtuožas John Heroy.

Rezultatai

Absoliutūs laimėtojai nekaitant amžiaus: vyrai – I v. Vytautas Prunskis, II v. Jonas

Prunskis, III v. Raineris Gentemannas; moterys – I v. Kristina Prunskytė, II v. Gailė Ošlapaitė, III v. Aleksandra Saulienė; pagal amžių: vyrai – grupė A (40 m. ir jaunesni): Vytautas Prunskis, Vytas Saulis, Lukas Saulis, Raimundas Kazlauskas; grupė B (41-50 m.): Jonas Prunskis, Raineris Gentemannas, Edis Mickus, Tomas Kudirka; grupė C (55 m. ir vyresni): Algis Sekas, Dailius Miseikis, Alvydas Konce, Jonas Mieliauskas; moterys – grupė A (37 m. ir jaunesnės): Kristina Prunskytė, Aleksandra Saulienė, Giedrė Kazlauskaitė; grupė B (38 m. ir vyresnės): Gailė Ošlapaitė, Aušrinė Baronaitė, Terri Prunskienė.

Kviečiame kitais metais visus dalyvauti Pasaulio lietuvių slidinėjimo olimpiadoje, kuri vyks kartu su ŠALFASS-gos slidinėjimo kelione bei lenktynėmis ir Amerikos lietuvių gydytojų dr-jos žiemos seminaru Heavenly Valley, Lake Tahoe, Kalifornijoje 2009 m. kovo 21-28 d.d. Inf.

Žinios iš Lietuvos

- Yra žinoma – kuo šalis labiau išsivysčiusi, tuo didesnę dalį laisvo laiko gyventojai skiria fizinei veiklai ir daugiau dėmesio sveikatai gyvenimui. Lietuvoje šie dėsniai neveikia. Kuo labiau lobsta valstybė, tuo labiau griūva sporto objektai. Sportuojančių skaičius nedidėja, kita vertus, kur jie turėtų tai daryti – plyname lauke? Lietuva – šalis, kurioje dangoraižiai, gyvenamieji namai ir akropoliai kaip grybai po lietaus dygsta. Nedygsta tik sporto objektai. Viena kita vangiai suręsta arena leidžia bent jau naiviai tikėtis, kad išvengsime gėdos, kai 2011 m. į Lietuvą suvažiuos Europos krepšinio čempionato dalyviai.

- Lietuvos lengvaatletis Darius Draudvila vykusiose dešimtkovės varžybose Sacramento mieste (JAV, Kalifornija) surinko 7722 taškus ir užėmė antrąją vietą. Kaip praneša Lietuvos lengvosios atletikos federacijos tinklalapis internete, sportininkas įvykdė olimpinį B normatyvą.

- Lietuvos dviratininkė Simona Krupeckaitė iškovojo antrąją sidabro medalį Manchester (Anglija) vykstančiame pasaulio dviračių tako

čempionate. 25-erių metų lietuvių užėmė antrąją vietą sprinto varžybose. Baigmėje S. Krupeckaitė 0-2 nusileido nugalėtojos titulą apgynusiai britei V. Pendleton.

- Slovakijoje vykusiose tarptautinėse sportinio ėjimo varžybose vyrų 20 km nuotolyje trečiąją vietą užėmė bei Peking vasaros olimpiados B normatyvą įvykdė Marius Žiūkas. Lietuvos sportininkas 20 km nužygiavo per 1 valandą 23 minutes 55 sekundės ir pasiekė asmeninį rekordą.

- Ispanijoje vykusiose penktosiose tarptautinėse sportinio ėjimo varžybose "Ejea de los Caballeros Grand Prix" 10 km nuotolyje Lietuvos atstovė Sonata Milušauskaitė užėmė trečiąją vietą.

- Kauno "Sūkurio" klubo atstovai Tomas Slausgalvis ir Gintarė Bankauskaitė penktą kartą iš eilės tapo Lietuvos dešimties šokių čempionais. Druskininkuose įvykusiose varžybose T. Slausgalvis ir G. Bankauskaitė po atkaklios kovos aplenkė dvi kitas Kauno poras – Evaldą Sodeiką ir Ievą Žukauskaitę iš "Kaspino" bei sūkuriečius Valerijų ir Olgą Osadčenką. VP

Dalis lietuvių, dalyvavusių Montrealio "Special Olympics" lėšų telkimo pokylyje š.m. balandžio 5 d. LaSalle. Iš 550 svečių buvo nemažai lietuvių
Ntr. V. Lietuvninkaitės

OVER A CENTURY OF SERVICE

1874

Turner & Porter

LAI DOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE
ir
MISSISSAUGOJE

Mūsų ankstyvesnėje informacijoje dėl 58-jų ŠALFASS žaidynių š.m. gegužės 23-25 d.d. Toronte buvo duotas klaidingas žaidynių vadovo Edžio Stravinsko el. pašto (e-mail) adresas: ee_s@rogers.com
TURI BŪTI:
ele_s@rogers.com
A. Bielskus,
ŠALFASS Centro valdyba

MARGUTIS Parcels

4134 Dundas St. West, Toronto, ON. M8X 1X3 Fax: (416) 233-3042

Sekantis siuntimas LAIVU į Vilnių
2008 m. balandžio 23 d. ir gegužės 7 d.

Sekantis siuntimas LĖKTUVU į Vilnių
2008 m. balandžio 23 d. ir gegužės 7 d.

Visi paketai turi būti į mūsų pagr. raštinę
PRISTATYTI iki NURODYTŲ DATŲ

Tel: (416) 233-4601

\$3.00* COUPON **\$3.00***
3 off for 1 parcel
* coupon is valid only at "Margutis-Pysanka" head office.

SU ŠTURMU

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
LĖKTUVU arba LAIVU

905•271•8781

PETRAS ŠTURMAS

Paėmimas iš namų pagal susitarimą iš Toronto, Hamiltono, Niagara Falls, Londono, Wasaga Beach apylinkių

MARLATT FUNERAL HOMES

Marlatt laidotuvių namai jau daug metų
teikia aukštos kokybės paslaugas
erdviose patalpose

Mes jaučiamės naudingi galėdami ir
toliau teikti paslaugas

HAMILTONO LIETUVIŲ BENDRUOMENEI

615 Main Street East
Hamilton 528-6303

195 King Street West
Dundas 627-7452

Alan D. Macdonald
Manager

Bloor West Village

DENTAL CARE

Dr. J. Birgiolas

Dr. S. Dubickas

2373 Bloor St. West

Tel. (416) 763-5677

JAUNIMO ŽODIS

MISIJA – SIBIRAS

Keliaujame tremtinių keliais...

Tęsiame Lietuvos jaunimo kelionės po Sibiro tremties vietas dalyvių pasakojimus, paruoštus pagal garsiajuosius "Misią: Sibiras". Daugeliui kelionės dalyvių akistata su Lietuvos tremtinių gyvenimo sąlygomis, jų likimo pėdsakais apleistose kapinėse ar pustomo smėlio dykvietėse paskatino nuoširdžiau pasidomėti sovietinės okupacijos istorija ir jos padariniais, geriau suvokti laisvės ir nepriklausomybės kainą. Spausdiname vieno iš kelionės dalyvių aktorius Audriaus Bružo kelionės dienoraštyje užrašytas mintis apie jo asmeninę patirtį keliaujant Komijos-Vorkutos, Intos, Abezės, Syktyvkaro tremtinių keliais.

Akistatoje su istorija

(Ištraukos iš kelionės dienoraščių), **Audrius Bružas**, aktorius.

...Ar dalyvauti ekspedicijoje, nedvejojau nė akimirką. Sau iškart pasakiau "taip", nors kelionės organizatoriams tikslų atsakymą galėjau duoti, tik sužinojęs savo teatro planus. Kaip tik tuo metu mūsų teatras atostogavo. Vadinasi, aš vyksiu į kelionę ir, matyt, taip buvo lemta.

Nė į vienas gastroles ar kitą kelionę manęs neišlydėdavo mama, tačiau dabar ji tyčia dėl to atvažiavo į Vilnių. Pajudėjus traukiniui, vis dar negalėjau nurimti: tarsi kažkur skubėjau, lėkiau, nors traukinys yra kaip tik ta vieta, kur laikas tarsi sustoja. Važiuodamas 15 valandų, pradėdi suvokti laiko reliatyvumą ir jautiesi tarsi išplėstas iš kasdienybės gniaužtų...

Mane išlydinčios mamos žvilgsnis privertė susimąstyti. Jos akyse mačiau per gyvenimą sukaupytą patirtį, kurios, manau, man stipriai trūko,

vykstant lankyti tremties vietų. Pajutau, kad tai ne paprasta kelionė, ne atostogos ir net ne ekspedicija, bet iš tikrųjų Misią. Tačiau kokia, aš dar nežinojau.

Traukinyje bandžiau išivaizduoti save tų žmonių, kurie buvo išvežti į Sibirą, vietoje. Fantazavau, tarsi dabar sėdėčiau traukinyje ir būčiau vežamas į šiaurę, bet supratau, kad tai absurdas. Galų pabandyti išivaizduoti, bet suvokti ištremtų žmonių pojū-

dinsi.

Jau užsiminiau, kad tai ne ekspedicija, ne kelionė, o MISIJA. Ji turės prasmę tik tada, kai tai, ką mes patyrėme, bus išgirsta ir suprasta. Kai palies sąmoningų lietuvių širdis ir protus. Nes ši kelionė buvo skirta ne Audrių Bružą nuvežti į šiaurę ir parodyti lagerių vietas, tremtinių kapines, tolimoje besidriekiančius Uralo kalnus ir tundrą, rodos, neturinčią nei pradžios, nei pabaigos. Ši kelionė skirta prisi-

Ekspedicijos dalyviai tvarko apleistas Lietuvos tremtinių kapines

čių ir išgyvenimų neįmanoma, sėdint šiltame kupė, gavus švarią patalynę ir ką tik suvalgius visai neblogą Lietuvos geležinkelio bufeto patiektą kepsnį. Galima tik spėlioti, kaip jie jautėsi nežinomybės akimirką. Kur išivaizdavo būsią nuvežti ir kokie išbandymai bei klimatinės sąlygos jų laukia. Ar pavyks išgyventi, ar teks dar kada pamatyti savo gimines bei artimuosius? O bandyti save vaizduoti ištremiamo žmogaus vietoje – tas pats, kaip stengtis išivaizduoti galvos, pilvo ar danties skausmą. Jei nesi to patyręs, tai niekaip to ir neapibū-

rinti tai, kas visiems žinoma, bet pasimiršę.

...Pačią pirmąją dieną Kurtkereso miestelyje, netoli Syktyvkaro, aplankėme buvusį tremtinį A. Smilingį, kuris išvežtas buvo dar vaikas kartu su tėvais, ir iki šiol čia gyvena. Kodėl pradėjau nuo šio žmogaus? Todėl, kad būtent jis ir jo žmona, gimusi Komijos respublikoje, visos kelionės metu neišėjo man iš galvos ir, manau, iki gyvenimo pabaigos ten pasiliks. Pasiliks jų vaikiškas mokėjimas džiaugtis, nuoširdūs ir atviri pasakojimai apie tremties vietas, buvusius lagerius ir kapines, kurios, de-

Sibiro miestas statomas tiesiog ant kapinių

ja, dažniausiai jau virtusios arba mišku, arba pieva, arba gyvenvietė. Jei ne vienas kitas pasviręs kryželis, net ir nesuprastum, kad tai kapinės. Jie turi visas galimybes grįžti į Lietuvą, bet, pasak Smilingio, jam išvažiavus nutrūktų paskutinis atminties siūlas, neliktų jokių pėdsakų apie čia gyvenusius lietuvius. Dabar jis rašo knygas apie tremtį ir tremtinius.

...Vorkuta man paliko didžiausią išpuolį. Į šį miestą galima patekti tik traukiniais, kuriems pirmuosius bėgius nutiesė tremtiniai, arba atsikristi lėktuvu. Seniau vos ne visą Sovietų Sąjungą maitinusi anglimi, dabar Vorkuta stūkso tarp neveikiančių šachtų ir visiškai apleistų gyvenviečių.

Vorkutoje gyvena 103 skirtingų tautybių žmonės. Tai stulbinantis skaičius miestui, kuriame viso labo – apie 170 tūkstančių gyventojų. Miestą supa bekrasčiai tundros plotai, kur anksčiau buvo pilna lagerių. Dabar tik kur ne kur gali pamatyti sutrūnijusias nuolaužas, kurių dar niekas neištampė ar nesukūreno malkoms. Nemaža dalis miesto pastatyta tiesiog ant skirtingose vietose išsibarsčiusių tremtinių kapinių. Tad teko priprasti prie kiek kitokių kapinių nei iki šiol matydavau

Lietuvoje ar kitose šalyse.

Kapinės, per kurias nutiestas asfaltuotas kelias, dalijantis jas į dvi dalis. Kapinės, virtusios mišku ar pieva, niekuo nesiskiriančia nuo kitų. Kapinės, po kuriomis kasta šachta į griuvius ir jos atsivėrusios po vandeniu... Aplankęs tiek daug amžinojo poilsio vietų, supratau vieną dalyką: mes esam per daug susireikšminę vieni prieš kitus, o kartais ir net patys prieš save. Kai gyvenam vartotojiškumo pavergtoje visuomenėje, kur žmonės nuolat konkuruoja, stengiasi pralenkti kitus išvaizda, daiktais ir karjera, nuoširdumas ir žmoniškumas tampa antraeilis.

Dažnai pagalvoju, kad ateis laikas ir tikrai niekas nebesirūpins tais kapais. Dar kelios dešimtys metų, ir sutrūnijusių medinių kryžių neliks nė žymės. Tarsi išmirus visai giminei nebebūtų kam lankyti jos kapų ir nebebūtų kam tęsti gyvavusių šeimos tradicijų. Taip ir tauta, pamiršdama savo istoriją ir tradicijas, po truputį ima nykti. Turbūt tai ir buvo svarbiausias prometejiškas Misiijos tikslas: domėtis, išlaikyti ir sugebėti perduoti tautos istoriją.

(Ntrs. iš garsaploktės

Misią: Sibiras)

Paruošė **S. Katkauskaitė**

McGill universitetą Montrealyje lankantys studentai, arba pažįstantys studentus, kurie norėtų dalyvauti Baltiečių studentų draugijoje kviečiami susisiekti su T. Korris todd.korris@mail.mcgill.ca.

Jūsų paslaugoms atidaryta antra – nauja stomatologinė klinika

Waterside DENTAL **9th Line Dental**

Dr. Gintarė Sungailienė

(905) 271-7171

115 Lakeshore Road E.
Mississauga, ON L5G 1E5
www.watersidedental.ca

(905) 785-3900

104-3945 Doug Leavens Blvd.
Mississauga, ON L5N 0A5
www.9thlinedental.ca

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.
PACE LAW FIRM

- ♦ asmeninės žalos, atsiradusios ryšium su kūno sužalojimu, išieškojimas
- ♦ imigracija į Kanadą
- ♦ testamentų sudarymas
- ♦ palikimų tvarkymas
- ♦ nekilnojamo turto pirkimas/pardavimas
- ♦ konsultacijos Lietuvos respublikos teisės klausimais

295 The West Mall, 6th Floor, Toronto, ON M9C 4Z4

Tel. 416 236-3060 Fax 416 236-1809

Tinklapis: www.pacelawfirm.com El. paštas: lawyers@pacelawfirm.com

ROYAL LEPAGE

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

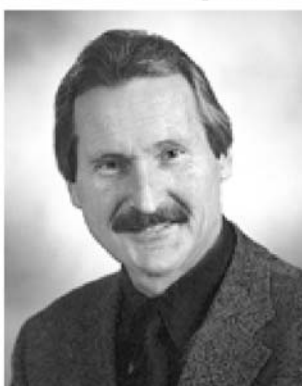
Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2

Tel. (416) 762-8255 Fax. (416) 762-8853

Sutton GROUP

ANTANAS GENYS

"Jūsų nekilnojamo turto aptarnavimas nuo 1981"

PIRKIMAS ir PARDAVIMAS PATIKIMOSE RANKOSE!

Dėl nuosavybės įvertinimo skambinkite

(416) 236-6000

Sutton Group-Assurance Realty Inc.

AŲA STASEI BULKIENEI

mirus,

gilią užuojautą šeimai, giminėms, draugams bei pažįstamiems reiškia –

*Vanda ir Petras Šidlauskai
Grażina ir Vladas Drešeriai*

AŲA BRONIUI VENSLOVUI

mirus,

nuoširdžiai užjaučiame jo žmoną BRONĘ, sūnų ALGĮ ir visus artimuosius –

Marija Borusienė

AŲA ONUTEI KAKNEVIČIŲTEI

mirus Lietuvoje,

gilią užuojautą reiškiamės jos broliui kun. KAZIMIERUI KAKNEVIČIUI, broliui ALFONSUI bei plačiai giminei Lietuvoje ir Kanadoje. Kartu liūdime Jos netekus.

*Alina ir Inocentas Jurcevičiai,
dukros – Gražina bei Judita su šeimomis*

P A D Ė K A

*“...Niekas negrįžta, bet liko viskas:
žodžiai, žingsniai, veidai...”*

(Henrikas Nagys)

AŲA PETRUI LUKOŠEVIČIUI

mirus 2007 m. gruodžio 20 d. Toronte, Kanadoje.

Netekus Petro, Tėtės, Tėvučio, skaudžiose liūdesio valandomis buvome apsupti giminių, draugų, pažįstamų, bendradarbių ir visuomenės meilės. Amžinai liksime visiems dėkingi, kad buvote ir esate su mumis; kad visų prisiminimais Petras gyvens mūsų širdyse amžinai... Dėkojame V. Baliūnienei ir B. Kazlauskaitei, priėmusioms aukas ir Mišių intencijas, diakonui dr. Kaziui Ambrozaičiui ir Audrai Daulienei už maldas prie karsto.

Nuoširdžiai ir giliai dėkojame KLB Krašto valdybos pirmininkei ir gerai šeimos draugei Joanai Lasienei, kuri atsisveikindama laidojimo namuose taip asmeniškai ir jautriai priminė Petro bendruomeninę ir tautinę veiklą lietuviškoje visuomenėje ir Lietuvoje, jo profesinį atsidavimą ir jo besalyginę meilę šeimai ir draugams. Nieka-
da neužmiršime išpūdingų ir prasmingų laidotuvių Mišių ir reiškiamės nuoširdžią padėką muz. Daliai Viskontienei ir Danguolei Radtke bei choristams, kurie Petro mylimomis giesmėmis jį išlydėjo. Dėkojame Ramunei Kubiliutei, Danutei Kunčienei, Lilijai Gedvilaitei ir ses. Eugenijai Lukošūtei už skaitymus ir maldas, klebonui kun. Augustinui Šimanavičiui, OFM, už pamokslą, kun. Jonui Šileikai, OFM, diakonui dr. K. Ambrozaičiui ir prelatui Edmundui Putrimui atnašavusiems Mišias ir atlikusiems apeigas kapinėse. Dėkojame Birutei Staniulienai už vaišes ir visiems, kurie prie jų prisidėjo.

Dėkojame visiems už gėles ir už aukas, Užsienio lietuvių katalikų sielovada, Prisikėlimo parapijai, Ontario Alzheimer draugijai bei *Vaiko tėviškės namams*. Giliai įvertiname ir kartu melsimės už Petro vėlę Mišiose, kurias užprašė giminės ir draugai Kanados, JAV ir Lietuvos šventovėse. Nuoširdžiai dėkojame už gilią meilę, kurią patyrėme iš visų.

*Ina, Morkus, Matas ir Nerija Sungailos,
Rasa, Paulius, Tomas, Daina, Vaiva ir Darius Kurai*

MALONIAI JUS KVIEČIAME Į

Toronto lietuvių choro “Volungė” koncertą

“Pavasario puokštė”

2008 m. balandžio 20, sekmadienį, 4 v.p.p.

Prisikėlimo parapijos salėje, 1 Resurrection Road, Toronto

Įėjimas: suaugusiems \$20, gimnazistams/studentams \$10.

Maloniai kviečiame visus į Toronto lietuvių jaunimo ansamblio “GINTARAS” koncertą

“Pavasarinė pasaka”

š.m. balandžio 27, sekmadienį, 4 v.p.p. Anapilio salėje

KONCERTO METU BUS LOTERIJA VAIKAMS IR SUAUGUSIEMS, VEIKS BARAS.

Bilietai platinami sekmadieniais Anapilio ir Prisikėlimo parapijose po Mišių ir taip pat repeticijų metu.

Bilieto kaina \$15. Smulkesnei informacijai skambinti tel. 905-270-2091.

Bilietai į XIII Lietuvių Tautinių Šokių Šventę jau parduodami.

ŠOKIŲ ŠVENTĖ – sekmadienį, liepos 6d. 1:30 v.p

- Bilietai @ \$39.50
- Bilietai @ \$5 (vaikams iki 12 metų)
- Garbės bilietai (ložėje) @ \$75
- Ar reikalingas pritaikymas neįgaliesiems?

Susipažinimo Vakaras – šestadienį, liepos 5d. 8 v.v

- Bilietai @ \$30

Banketas – sekmadienį, liepos 6d. 7 v.v

- Bilietai @ \$85
- Rezervuotas 10 vietų banketo stalas @ \$800
- Jaunimo banketo bilietai @ \$35 (alkoholiniai gėrimai nebus parduodami)
- Tik šokiai 10 v.v. @ \$25

Bilietai Paketai

- Susipažinimo vakaras ir banketas @ \$105
- Susipažinimo šokiai ir jaunimo banketas @ \$60
- 10 bilietai į susipažinimo vakarą ir rezervuotas 10 vietų stalas @ \$1,050

Per paštą parduodami iki birželio 3d.

Siunčiu už bilietus viso _____

Auka _____

VISO _____

Čekį rašyti: (US \$): LAC XIII Folk Dance Festival

Siųsti: 2608 Manhattan Ave. #A. Montrose, CA 91020

Neapmokėti bilietai nebus siunčiami. Bilietai bus pasiūti laike 4-6 savaitę

Bilietus, paramą ir reklamas taip pat galima užsakyti su kredito kortele per tinklapį www.sokiusvente.com

Vardas _____

Adresas _____

Telefonas _____

Email _____

LIETUVIŲ TAUTINIŲ
ŠOKIŲ
ŠVENTĖ

LOS ANGELES
LIEPOS 6, 2008

GALEN CENTER
at The University of Southern California

WWW.SOKIUSVENTE.COM

RENGIA JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ

KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ

XIII-OSIOS LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖS KOMITETAS

MENO VADOVĖ DANGUOLĖ VARNIENĖ

KESMINAS ART STUDIO

PAMINKLAI

- ♦ granitas, bronzos, medis
- ♦ nemokami paminklų projektai, konsultacijos
- ♦ skulptūros (paminklinės ir dekoratyvinės)

Telefonas (905) 510-4707

El.paštas: kkesminas@hotmail.com

HomeLife Realty
Plus Ltd.
2261 Bloor Str. W.
Toronto, Ont. M6S 1N8

NIJOLĖ B. BATES

Tel. (416) 763-5161
Fax: 416 763-5097

Prašau kreiptis visais namų
pirkimo-pardavimo reikalais.
Patyrimas šioje srityje nuo 1987 m.

TORONTO

Kun. Stasio Ylos gimimo 100-mečio sukaktis bus švenčiama Toronte, Prisikėlimo parapijos patalpose šeštadienį, gegužės 3, 7 v.v. Kun. Yla yra palietęs daugelio skautų, ateitininkų, muzikų ir kitų gyvenimus tiesiogiai per savo ilgametį darbą su jaunimu, per savo raštus, paskaitas bei giesmių kūrybą. Sukakčiai pažymėti Toronto sendraugiai ateitininkai rengia vakaronę, į kurią su paskaita iš Lietuvos, Šiaurės Amerikos Ateitininkų tarybos kvietimu, atvyksta dr. Gediminas Mike-laitis. Rengėjai kviečia visuomenę dalyvauti. **Inf.**

JOTVA CONSTRUCTION. Atlieka staliaus, vidaus sienų (dry-wall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, “plumbing” darbus. Skambinti Algiui tel. 905 824-9821 arba 416 882-8531.

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu – sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. 416 503-1687.

KELIONIŲ DRAUDIMĄ parūpinu keliaujantiems į užsienį ir atvykstantiems į Kanadą. Skambinti Mariui Rusinui tel. 416 588-2808 (ext. 26) dienos metu.

SPAUDINIMAS

PRINTING

NET

Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus. Prieinamos kainos, aukšta kokybė.
TEL. (416) 252-6741
413 ROYAL YORK RD., TORONTO ON (prle Evans)
Savininkas Jurgis Kuliešius

Kanados Lietuvių
Lithuanian Canadian

Fondas
Foundation

1 Resurrection Rd. Toronto ON M9A 5G1 Tel.: 416-889-5531

kviečia visų Kanados lietuvių organizacijų bei vienetų atstovus į

INFORMACINĮ SUSIRINKIMĄ,

kurio metu bus pateiktos

naujos KLF pelno skirstymo gairės ir procedūros.

SUSIRINKIMAS ĮVYKS

balandžio 28, pirmadienį, 7 v.v.,

Prisikėlimo parapijos kavinėje,

1 Resurrection Road, Toronto.

Visi numatantys ateityje prašyti savo veiklai ar projektams KLF finansinės paramos, yra raginami dalyvauti šiame susirinkime. Bus paaiškinta, kaip KLF prisitaiko prie įstatymų, valdančių Kanados registruotas labdaringas įstaigas, ir kaip nauja KLF pelno skirstymo tvarka palies Jūsų organizaciją ar vienetą. Bus taip pat proga pateikti Jūsų klausimams bei išreikšti savo rūpesčiams.

Kanados lietuvių fondo Speciali komisija

SMITH MONUMENT CO. LTD

- (nuo 1919 metų)
- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
 - ▲ Puošiamo lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
 - ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
 - ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.
- Skambinti tel. (416) 769-0674**
- Adresas:** 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair)
Toronto, Ontario M6N 3P7

Kanados Lietuvių
Lithuanian Canadian

Fondas
Foundation

1 Resurrection Rd. Toronto ON M9A 5G1 Tel.: 416-889-5531

praneša, kad

VISUOTINIS NARIŲ SUSIRINKIMAS, KURIO METU BUS PATEIKTA FINANSINĖ APYSKAITA,

įvyks balandžio 27, sekmadienį, 12.30 v.p.p. HAMILTONE, Jaunimo centro salėje, 48 Dundurn St.N.

Narių registracija prasidės nuo 12 v.d.

Kvorumui nesusirinkus 12.30 v.p.p., susirinkimas prasidės po pusės valandos (t.y. 1 v.p.p.), nežiūrint dalyvaujančių narių skaičiaus. Susirinkimo darbotvarkė įtraukta valdomųjų organų pranešimai, finansinė apyskaita, rinkimai bei einamieji reikalai.

Bus renkami 4 asmenys į Tarybą ir 2 asmenys į Kontrolės komisiją baigusiujų savo kadencijas narių vietoms užimti. Fondo nariai, norintys kandidatuoti į Fondo Tarybą arba į Kontrolės komisiją, prašomi kreiptis į Nominacijų komisiją, kuriai galima pristatyti kandidatus **iki š.m. balandžio 16 d.**

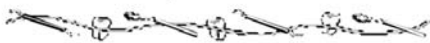
Komisiją sudaro: Gražina Ignaitytė, tel. 416 762-2059; Joana Kuraitė-Lasienė, tel. 416 346-9043; ir Rimas Sriubiškis, tel. 705 737-9101.

VISI FONDO NARIAI YRA KVIEČIAMI DALYVAUTI SUSIRINKIME.

Kanados lietuvių fondo Taryba

DR. STASYS DUBICKAS

DANTŲ GYDYTOJAS

398 Guelph Line, Burlington
(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)
Privati AUTO-AIKŠTĖ ("parking")

(905) 333-5553

TAIP PAT PRIIMA PACIENTUS TORONTE - 2373 BLOOR ST.W.

WE DON'T JUST CONNECT GREAT CITIES.

WE CONNECT GREAT FAMILIES.

When home is far away, you want to get there fast. And now you can, with Finnair.

Now you can travel from Canada to Northern Europe more easily than ever. If you fly Finnair. Our summer non-stops sweep you directly from Toronto to the hub city of Helsinki, Finland, the most convenient gateway to the Baltics, Russia, Poland, and beyond, so you can get home sooner.

And while you're with Finnair, you'll feel like part of our family. Because we'll make sure you're well fed, well rested and well cared for.

For more information, please contact us at 416.222.0740 or 1.800.461.8651

Book online at www.finnair.com/ca

TORONTO

Anapilio žinios

• Visi džiaugiamės gražiai pavykusi Šiluvos Marijos jubiliejinį metų Kanadoje atidarymu ir dėkojame visiems prisidėjusiems prie iškilmės sklandumo mūsų parapijoje.

• Šiluvos M. Marijos paveikslas lankysis Sudbury ir Sault Ste. Marie lietuvių apylinkėse. Su juo keliaus kun. V. Staškevičius. Paveikslas bus pristatytas Sudbury lietuviams balandžio 19, šeštad., 3 v.p.p. Kristaus Karaliaus šventovėje, o Sault Ste. Marie lietuviams – balandžio 20, sekmad., 3 v.p.p. Šv. Jeronimo šventovėje.

• Balandžio 14 d. palaidota a.a. Anelė Pajaujienė, mūsų parapijos buvusi ilgametė sekretorė, parapijos choro narė ir Šv. Jono lietuvių kapinių raštinės vedėja. Nuoširdi užuojauta jos vyrui, dukrai, sūnums, broliui su šeima, visiems kitiems giminiams Kanadoje ir Suvalkų trikampyje gyvenančioms dviem seserim ir trimis broliams su šeimomis bei plačiai giminei.

• Per Šiluvos Mergelės Marijos jubiliejaus metus Kanadoje renkamos jubiliejaus išlaidoms padengti aukos. Prašome parapijiečius būti dosniais šiai visos Kanados mastu rengiamai Kristaus Motinos Marijos garbinimo šventei. Aukos šiam tikslui priimamos kiekvieną sekmadienį per ištikus jubiliejaus metus. Jeigu atsiras likutis, jis bus persiųstas Kauno arkivyskupijai Šiluvos šventovės reikalams.

• Anapilio knygyne gauta *Lithuanian Heritage* žurnalo kovo-balandžio laida.

• Mišios balandžio 20, sekmad.: 9.30 v.r. už a.a. Vladą Paliulį (I metinės); 11 v.r. už parapiją; Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje balandžio 20, sekmad., 2 v.p.p. už a.a. Joną ir Vladą Paliulius; Delhi Šv. Kazimiero šventovėje balandžio 19, šeštad., 3 v.p.p. už a.a. Vandą Lapienienę.

AUKOS

A.a. Alfonso Dausos XLI mirties metinių proga Aldona (Dausaitė) ir Mečys Empakeriai Šiluvos M. Marijos šventovei Lietuvoje aukojo \$300 ir Šiluvos M. Marijos jubiliejaus komitetui Kanadoje – \$100.

Šiluvos M. Marijos šventovei Lietuvoje aukojo \$750 – O. Dalindaitė, P. Dalinda.

Šiluvos M. Marijos jubiliejaus komitetui aukojo: \$600 – G.D. Sakai; \$500 – Anapilio moterų būrelis, Toronto LB apylinkės valdyba; \$300 – R. Celejewska, A.G.R. Vaišvilos (a.a. Mykolo Vaišvilos XIII mirties metinių atminimui); \$250 – B. Galinienė; \$200 – P.Z. Jonikai, S. Petraitienė; \$100 – K.R. Poškai, Z. Vaičeliūnienė, K. Ališauskienė, A. Valadkienė, A. Augaitienė, J.M. Zubrickai, V.V. Paškai, O. Dalindaitė, P. Dalinda, J.I. Nacevičiai, E. Kripienė, N.J. Budriai, U. Paliulytė, V. Jasinevičienė, R.J. Karasiejai, dr. K.A. Ambrozaičiai; \$50 – B.R. Jurai, V.I. Pečiuliai, B. Žiobienė, R.G. Paulioniai, M.S. Bušinskai, I. Ehlers, E.J. Čuplinskai, J.S. Andriuliai, I.A. Žemaičiai, P.Z. Linkevičiai, A. Petkevičienė.

Prisikėlimo parapijos žinios

• Sveikinam Kanados lietuvių katalikių moterų draugiją, kuri balandžio 13 šios parapijos salėse paminėjo 100 metų veiklos jubiliejų.

• Praeitą sekmadienį per 10.45 v.r. Mišias giedojo “Vолungės” moterų grupė, o ši sekmadienį giedos parapijos “Retkartinis” choras.

• Pirmos Komunijos iškilmės vyks gegužės 4 d., per 10.45 v.r. Mišias. Sutvirtinimo sakramento iškilmės – per Sekmines, gegužės 11 d., 10.45 v.r. Mišiose. Sutvirtinimo sakramentą suteiks vysk. P. Baltakis.

• Parapijos metinis susirinkimas vyks ši sekmadienį, balandžio 20, 12.15 v.d. parapijos salėje. Bus padaryti visų parapijos tarybos sekcijų pranešimai, pateikta praeitų metų finansinė apyskaita ir bus išrinkta pusė parapijos tarybos narių. Visi parapijiečiai kviečiami susirinkime dalyvauti.

• Užuojauta Danai Pranaitienei ir Silvijai Stinton, kurių mamytė a.a. Alma Stukienė mirė “Labdaros” slaugos namuose, palaidota iš lietuvių liuteronų Išganytojo parapijos.

• Vartotų daiktų ir drabužių išpardavimas vyks balandžio 25 d., nuo 10 v.r. iki 8 v.v. ir 26 d., nuo 9 v.r. iki 12 v.d. parapijos salėse. Daiktus prašoma atvežti į salę balandžio 21, 22, ir 23 d.d. Visi kviečiami prisidėti daiktais, pyragais ir darbu.

• Toronto “Convention Centre”, 255 Front St.W., balandžio 19 nuo 8.30 v.r. iki 4 v.p.p. vyks katalikų sambūris, kurio šūkis yra “Iškelti Kristų aukščiau”. Į šį renginį susirenka per 5,000 žmonių, tarp kurių būna ir Toronto arkivyskupas Thomas Collins.

• “Kretingos” stovyklavietėje, Vasagoje, stovykla lietuviškai nekalbantiems liet. kilmės vaikams liepos 6-19 d.d., lietuviškai kalbantiems nuo liepos 20 iki rugpjūčio 2 d., šeimų su vaikais stovykla vyks rugpjūčio 23-30 d.d. Registracijos blankai – parapijos raštinėje.

• Mišios sekmad., balandžio 20: 8 v.r. už Jankauskų šeimos mirusius, 9 v.r. už a.a. Jatiną Šarkšnienę; 10.45 v.r. už Karosų ir Jarmalavičių šeimų mirusius, už a.a. Gražiną Stančienę ir už a.a. Vincentą Gutauską; 12.15 v.d. už a.a. Rūtą Augaitienę – 5 metinės.

A.a. Juliaus Sinkevičiaus atminimui pagerbti Birutės, Daivos ir Tomo Kasperavičių šeimos atsiuntė \$150 našlaičių kaimui *Vaiko tėviškės namai* paremti. Nuoširdžiai dėkoja – **KLKM dr-jos centro valdyba**

PUNIA

CONSTRUCTION LTD.

REMONTAI

vidaus ir išorės; 15-os metų patyrimas; profesionalus, kokybiškas darbo atlikimas.

Perkant ar parduodant namą verta paskambinti

ALVYDUI GRIGUČIUI

cell: (416) 560-0122

namų: (905) 848-9628

Išganytojo parapijos žinios

• Sekmadienį pamaldos 11.15 v.r. Pamaldų metu vyks sekmadienio mokyklos pamokos ir po jų konfirmantų pamoka.

• Tarybos posėdis numatytas antradienį, balandžio 29, 7.30 v.v. Renatos ir Russell Cleverdon namuose, Mississaugoje.

• A.a. Edvardas Bumeisteris, gimęs 1918 m. rugpjūčio 17 d. Žagarėje, Lietuvoje, mirė š.m. balandžio 7 d. Mississaugoje; po gedulinių pamaldų Išganytojo šventovėje palaidotas balandžio 11 d. Šv. Jono lietuvių kapinėse. Paliko liūdinčią žmoną Melitą, Mississaugoje, sūnėną Algį Balčikonį ir prosūnėną Donatą Balčikonį Vilniuje.

Lietuvių Namų žinios

• Balandžio 13 d. LN sveatinėje pietavo per 200 svečių.

• Balandžio 13 d. Lietuvių Namų didžiojoje salėje įvyko Lietuvių Namų ir Labdaros fondo visuotinis metinis narių susirinkimas. LN pirmininkas R. Sonda pirmu savo pranešimu informavo visuomenę, kad pasitraukia iš užimamų pareigų, taip pat iš LN ir Labdaros fondo valdybų. Susirinkimo pirmininku buvo patvirtintas T. Stanulis, kuris pristatė mandatų, nominacijų komisijos narius bei sekretorius. Po perskaityto praeitų metų susirinkimo protokolo įvyko pranešimai, kuriuos padarė Labdaros fondo pirmininkas, išdininkas, visuomeninės veiklos komiteto p-kė bei revizoriai. Pasibaigus karštomis diskusijoms, įvyko balsavimai į dvi atskiras valdybas bei revizijos komisiją. Į Lietuvių Namų valdybą išrinkti: A. Pacevičius, E. Stravinskas, G. Sližauskas, A. Abromaitytė, dr. R. Zabieliauskas, J. Norkus, A. Vaidila; kandidatais liko V. Kulnys, B. Batraks. Į Labdaros fondo valdybą išrinkti: A. Pacevičius, E. Makauskas, E. Stravinskas, L. Radzevičius, dr. R. Zabieliauskas, dr. M. Valadka, G. Paulionienė; kandidatais liko K. Jonušonis, V. Kulnys. Į Revizijos komisiją išrinkti A. Juzukonis ir Z. Bersėnaitė-Cers. Dėkojame visiems talkininkams, padėjusiems vesti metinį susirinkimą: T. Stanuliui, D. Mašauskaitei, V. Ruškienei, M. Rusinui, E. Pamataičiui, A. Kaminskui. Dėkojame LN Moterų būrelio narėms, prisidėjusioms prie narių registracijos.

• LN ir Labdaros fondo valdybų susirinkimas įvyks balandžio 16, trečiadienį, 7 v.v. LN seklyčioje.

• Bare “Lokys” balandžio 19 d., 9 v.v. įvyks šokiai “Tiems, kam virš 30”. Šokiams gros V. Povilonis. Įėjimo kaina – \$5. “Lokyje” galima stebėti tiesiogines sporto, pramogines bei informacines Lietuvos televizijos transliacijas. Dėl platesnės informacijos, programų tvarkaraščio ir laiko skambinti į LN raštinę, tel. 416 532-3311 arba į barą, tel. 416 534-8214.

Slaugos namų žinios

• Slaugos namams a.a. A. Pajaujienės atminimui \$50 aukojo V.L. Balaišiai. Aukotojai reiškia gilią užuojautą mirusios šeimai. Nuoširdžiai dėkojame už aukas. Jos priimamos Toronto Lietuvių Namų raštinėje, Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siųsti tiesiog adresu: Labdara, 1573 Bloor St.W., Toronto, ON.

MONTREAL

Aušros Vartų parapija

Lietuvių katalikių moterų dr-jos 100 metų sukakties minėjime Toronto, ON, Montrealio skyriui atstovavo valdybos narės Julija Adamonienė ir Joana Blauzdžiūnienė.

Montrealio arkivyskupas kardinolas J.L. Turcotte kreipėsi į tikinčiuosius susirūpinęs kai kurių parapijų ateitimi. Senstanti kunigija, mažėjantis tikinčiųjų skaičius ir pastatų remontas pareikalauja dioclezijos lėšų nepajėgiančioms išsilaikyti parapijoms. Tikimasi sutelkti du milijonus dolerių. Aušros Vartų parapijoje antroji rinkliava balandžio 13 d. buvo skirta arkivyskupijai.

Baltiečių filatelistų BALT-EX-XVII paroda vyko balandžio 12-13 d.d. Aušros Vartų parapijos salėje. Buvo išstatyti labai gausūs pašto ženklų, vokų ir atvirukų rinkiniai. Lankytojai pasivaišino kava, pyragais, užkandžiais. Veikė loterija.

Montrealio lietuvių kredito unijos LITAS metinis narių susirinkimas šaukiamas balandžio 27, sekmadienį, po 11 val. Mišių Aušros Vartų parapijos salėje.

Montrealio lietuvių jungtinio choro koncertas, sezono užbaigimas ir garsaploktės-CD sutikimas bus gegužės 25, sekmadienį, po 11 val. Mišių Aušros Vartų parapijos salėje. **DS**

Šv. Kazimiero parapija

A.a. Albina Išganaitienė, 93 m. amžiaus, mirė balandžio 6 d. Liūdi vyras Juozas, vaikai Romas (Louise), Jonas (Regina), Alina, Viktoras (Hannah); vaikaičiai Vilutė, Kimberley, Elvyra, Tomas, Ona, Andrea, Matthew ir Charlotte; provaikaičiai Justa, Lucas, Tadas, Elora, Shanam ir Nathaniel. Gedulinės Mišios atnašautos balandžio 10 d. Aušros Vartų šventovėje. Velionė palaidota Cote-des-Neiges kapinėse. A. Išganaitienė priklausė KLKM dr-jos Montrealio skyriui, giedojo ilgą laiką Aušros Vartų parapijos chore ir šiuo metu Šv. Kazimiero parapijos chore. Priklausė Šv. Elzbietos draugijai. Sūnus Romas – narys mūsų parapijos komitete.

Saulė Leokadija Bernotytė gimė balandžio 9 d., duktė Darios (Genovaitytės) ir Christopher, dukraitė mūsų parapijietės Julijos Bernotienės. Christopher su šeima dirba ir gyvena Nashville, TN.

Sekmadienį, birželio 15, Šv. Kazimiero šventovėje Marijos apsireiškimo Šiluvoje iškilmės. 400 metų jubiliejaus paminėjimo Kanadoje Šiluvos Švč. M. Marijos paveikslas lankys mūsų parapiją tą sekmadienį. Kviečiame visus parapijiečius ir svečius dalyvauti. **VL**

ADAMONIS CASTELLI INSURANCES

LABRECQUE, BROUILLETTE, CASTELLI INC.

1001 SHERBROOKE ST.E., SUITE 555, MONTREAL. QUE. H2L 1L3

TEL: 514-286-1985 FAX: 514-286-1981

Joana Adamonis A.I.B. Petras Adamonis C.I.B.

LITAS

Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue De Sève, Montréal (Québec H4E 2A8)

Tel.: (514) 766-5827 FAX: (514) 766-1349

Montrealio lietuvių kredito unijos LITAS

METINIS VISUOTINIS NARIŲ SUSIRINKIMAS

įvyks 2008 m. balandžio 27, sekmadienį,

Aušros Vartų parapijos salėje,
1465 rue de Sève, Montreal

NARIŲ REGISTRACIJA VYKS
nuo 11.30 v.r. iki 12.30 v.p.p.

Maironio mokyklos žinios

• Balandžio 19 d. – Maironio mokyklos 60-tis Anapilio sodyboje, Mississaugoje, prasidės Mišiomis 11 v.r. Lietuvos kankinių šventovėje. Po Mišių mokiniai bus pavaišinti tėvų komiteto paruoštais užkandžiais. Tuo metu tėveliai ir svečiai galės aplankyti mokinių darbų ir nuotraukų parodą muziejaus salėje ir pasivaišinti bei pabendrauti. Programa, kurią atliks mokiniai, vyks nuo 1 v.p.p. iki 2.30 v.p.p. Kviečiame visus – mokinių tėvelius ir senelius, buvusius mokinius, mokytojus ir Tėvų komiteto na-

rius. Įėjimas – \$5 auka šventės išlaidoms padengti. Programa bus rekorduojama DVD formate, kurį tėvų komitetas vėliau platins.

• Penktadienį, gegužės 30, įvyks iškilingas pažymėjimų įteikimo vakaras Prisikėlimo parapijoje. Mišios – 6 v.v., programa bei šilta vakarienė – po Mišių. Bilietus (\$30 suaugusiems; nuo 7-16 metų – \$15) galima įsigyti pas Kristiną Dambaraitę ar Gražiną Šiaučiūnienę Maironio mokykloje 9 v.r. gegužės 3 ir 10 d.d., arba skambinant K. Dambaraitei tel. 905 602-9231. **Živilė**